

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۱۵

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز چهارشنبه ۲۰ اسفند ماه ۱۳۰۹ * (۲۱ شوال ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس
(۲) تصویب دو فقره مرخصی
(۳) شور و تصویب لایحه انحصار تجارت خارجی
(۴) تقدیم لایحه بودجه و لایحه متمم بودجه از طرف آقای وزیر مالیه
(۵) موقوف و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس پنجشنبه چهاردهم اسفند ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

- رئیس - آقای فرشی** تصویب شد دو فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود.
- فرشی - آقای چایچی** را غایب بی اجازه نوشته اند در صورتیکه بواسطه کسالتی که داشتند بتوسط بنده از مقام ریاست استجازه کرده اند.
- رئیس - مراجعه میکنیم آقای عدل** نماینده محترم آقای میرزاهاشم آشتیانی بواسطه گرفتاریهای شخصی و کسالت تقاضای ششماه مرخصی از تاریخ ۲۵ دیماه ۱۳۰۹ نموده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد.
- رئیس - مراجعه میشود و اصلاح میشود در صورت مجلس دیگر نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس**
- ۲ - تصویب دو فقره مرخصی**
رایرت مرخصی آقای میرزاهاشم آشتیانی
- رئیس - بنده راهم غائب بی اجازه نوشته اند و حال آنکه بنده اجازه خواسته بودم و بی اجازه نبوده ام.**
- رئیس - مراجعه میشود و اصلاح میشود در صورت مجلس دیگر نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس**
- رئیس - آقای وثوق**

* عین مذاکرات مشروح پانزدهمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه. (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

- غائب با اجازه - آقای آقازاده سبزواری
غائبین بی اجازه - آقایان: تیمور تاش - حاج محمد رضای بهبهانی - آشتیانی - اعظم زنگنه - ارباب کبکسرو - چایچی - مصدق جهانشاهی - عدل - امیر تیمور - آقارضا مهدوی مسعود ثابتی - دکتر ضیائی
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: میرزا حسین خان افشار - بختیار - اسدی - کفائی - یونس آقا وهاب زاده - بیات ماکو

و ثوق - موافق

رئیس - آقای دولتشاهی

دولتشاهی - بنده هم موافقم

رئیس - رأی میگیریم به مرخصی آقای اشتیانی موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

رپورت مرخصی آقای ارباب کیخسرو

نماینده محترم آقای ارباب کیخسرو شاهرخ بواسطه گرفتاری و لزوم مسافرت با اروپا تقاضای سه ماه مرخصی از تاریخ دهم اسفند ماه ۱۳۰۹ نموده اند. کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارد.

رئیس - آقای وثوق

و ثوق - موافقم

رئیس - رأی میگیریم برخصی آقای ارباب آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد

[۳- شور دوم لایحه انحصار تجارت خارجی]

رئیس - خبر بین الشورین کمیسیون اقتصاد ملی راجع بانحصار تجارت خارجه مطرح است

ماده اول - برای اجرای قانون مصوبه ۶ اسفند ۱۳۰۹

راجع بانحصار تجارت خارجی مواد ذیل تصویب میشود

رئیس - مخالفی ندارد (گفتند - خیر) موافقین با

ماده اول قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

ماده دوم - وارد کردن هر نوع محصولات طبیعی ریا صنعتی خارجه بایران مشروط بشرط حتمی صادر کردن محصولات طبیعی یا صنعتی ایران است در حدود قیمت صادرات مذکوره اعم از اینکه خود وارد کننده صادر کننده باشد و یا بتوسط دیگری صادر شده باشد.

صدور اجناسیکه بطور انحصار صادر میشود بخود صادر کننده بیش از صدی بیست اجازه ورود نمیدهد و ورود طلا

شده و متناسب با مدتی که برای وارد کردن جنس لازم است خواهد بود ولی در هر صورت از یکسال تجاوز نکرده و بدیگری قابل انتقال نخواهد بود.

بصره - قیمت عادلانه عبارتست از قیمت تمام شده برای وارد کنندگان بعلاوه منافع متعارفی

رئیس - آقای فرهمند

فرهمند - عرض کنم که محسنات این قانون هیچ قابل تردید نیست برای اینکه خود قانون بهتر معرف خودش است و بعقیده بنده قانون صورتاً انحصار تجارت و تعدیل واردات و صادرات مملکتی است ولی یک چیز دیگر ضمیمه این قانون است که به عقیده بنده شاید آن مهمتر از خود قانون باشد و آن این است که افراد مملکت راجع به تشکیلات تنظیمات و تعدیل بودجه های

شخصی و عائله کی و خانوادگی میاورد و بان شکلی که پیش میرفت این خطر متوجه افراد و جلوگیری او هم خیلی مشکل بود این قانون جلوگیری از خطرات افرادی هم کرده است که بنده خودم الا آن نسبت بخودم می بینم از روزی که این قانون گذشته است و تحت شور است بنده ناچار شده ام که از افراط و تفریط در زندگانی خودم جلوگیری کنم و همینطور دیده شده است که رفته رفته در یک مدت کسی آن منظور خوبی که در نظر داریم بدست خواهد آمد و جلوگیری خواهد شد از افراط و تفریط هائی که تا کون میشده است و بالاخره بنده عرضی که میخواستم بکنم این است که دولت حتی المقدور سعی کند که تماس و مزاحمتش بامردم کم باشد و قانون هم خوب اجرا شود اینجا یک کلمه ذکر شده است راجع باحتکار حالا اینماده ساده است ولی در آن ماده که در آخر برای مجازات محترک نوشته شده است که اگر یک کسی یک جنس را بفروشد و احتکار است که اگر یک کسی یک جنس را بفروشد و احتکار کند برای اینکه گران شود البته او باید مجازات شدید شود و باید هم مجازاتش شدید باشد ولی ممکن هم هست که فرض بفرمایید یک کسی یک جنس را امروز خریده است از قرار یک تومان و فردا جنس دیگری

وارد می شود به هشت قران اگر این راهم بگوئیم باید هشت قران بفروشد بایستی ضرر کند و اگر بخواهد نگاهدارد و به قیمتی که خریده است بفروشد این جنبه احتکاری پیدا میکند اگر بنا باشد ضرر بفروشد که نمی شود و البته برای رفع تجارت میکند اگر هم بخواهد بفروشد که جنبه احتکار پیدا میکند و این قسمت پیش بینی نشده است حالا نمیدانم در این ماده اصلاح میفرمائید یا اینکه در نظامنامه پیش بینی خواهد فرمود دیگر اینکه حدنصابی برای مقدار جنس و مدت آن معین نشده است و این هم البته باید ذکر شود که سهام یکسال و چه میزان جنس که یک حدنصابی باشد و بداند واقفاً که اگر چنانچه از آن حداکثر خارج شد او را محترک بداند و اموالش را توقیف کنند و مطابق ماده اخیر مجازاتش کنند و چنانچه به آن حد نرسید مانعی نداشته باشد.

مخبر کمیسیون - اولاً باید دانست بطور کلی معنای احتکار که آقا میفرمایند چیست؟ معنی احتکار این است که جنس منحصر بفرد باشد و محل احتیاج مردم باشد و آن جنس را بمردم بفروشند مثلاً فرض بفرمائید که من صد هزار من قد دارم و یکی دیگر هم صد هزار من قد دارد او یکمن هشت قران میفروشد و من یکمن هشت قران نمیتوانم بفروشم بیشتر خریده ام و باید یکمن یک تومان بفروشم اسم مال من احتکار نمی شود در صورتی است که جنس منحصر بفرد باشد و من نگهدارم و بفروشم و بالاخره این فرض که آقای فرهمند کردند مصداق احتکار نخواهد بود احتکار وقتی است که جنس منحصر بفرد باشد و محل احتیاج مردم باشد و او بفروشد این احتکار می شود. والا یک کسی یک یک جنسی وارد کرده است به قیمت یک تومان میفروشد و یک کسی دیگر هم همان جنس را به هشت قران می فروشد این دیگر احتکار معنی ندارد و دولت در اینجا مانع او نخواهد بود مابرای چه جلوگیری از احتکار میکنیم برای اینکه رفع احتیاج عمومی بشود و مردم در مضیقه نیفتند والا اگر چیزی جزو احتیاج عمومی نباشد و مردم بتوانند احتیاجشان را از جای دیگری تأمین

نمایند این دیگر احتکار نیست و بهیچوجه مزاحم آن شخص هم نخواهند شد و اما در قسمت مدت که فرمودید بالاخره مدت برای احتکار نمی شود فرض کرد احتکار فی حد ذاته يك مفهوم عرفی دارد یعنی وقتیکه يك شهری را يك مملکتی را يك یا چند نفر تاجر بخواهند در مضيقه بپردازند این اعم است از اینکه دو هفته باشد یا یک هفته باشد یا یک ماه باشد و اما در باب مجازات هم اگر ملاحظه فرموده باشید بدرجائی تقسیم شده. چنانچه در قانون مصرح است و آنها بسته است بوضعیت جرمی که کرده است.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - بنده يك کلمه اصلاح عبارتی پیشنهاد کردم عرض میکنم این عبارت بنظر بنده سلیس نیست. پس از تصویب این قانون تا اول تیر ماه ۱۳۱۰ ممکن است برای تحصیل جواز بجای ارائه تصدیق صدور بنده قابل قبولی نمود این کلمه نمود نماید باشد بعقیده بنده سلیس تر میشود

وزیر عدلیه - بنده تصور میکنم که در خصوص این عبارت نباید بحثی کرد البته سلیقه ادبی است و سلیقه ادبی نماینده محترم را بنده تنقید نمیکم ولی از نقطه نظر سلیقه خودم تصور میکنم این عبارت بهتر است: برای تحصیل جواز بجای ارائه تصدیق صدور تمهید قابل قبولی نمود بطور کلی اما بنمایند بکی.؟ در این صورت باید يك عبارت دیگر هم در ابتدای اضافه کنیم و بنده خیال میکنم این عبارت مناسب تر باشد

رئیس - آقای طباطبائی دیبا

طباطبائی دیبا - در قسمت اول ماده مؤسسات مختلفه تجارتي نوشته شده و در قسمت بعد یعنی در موضوع اشخاص تاجر قید نشده است در صورتیکه لازم است در قسمت اشخاص هم تاجر ذکر شود.

وزیر عدلیه - قیلاً بنده بایستی تمنا کنم از مقام ریاست که مخصوصاً به نماینده محترم آقای کازرونی که در جوار هیئت دولت منزل دارند توجه بهشان داده شود که

مخبر - عرض میکنم يك جمله این جا در قسمت «ه» باید اضافه شود بعد از کلمه مملکت باید نوشته شود از مصنوعات و محصولات خارجی که عبارت اینطور می شود ماشین آلاتی که برای رفع حوائج مهمه مملکت از مصنوعات و محصولات خارجی، وارد میشود بشرط اجازه مخصوص دولت و البته غرض این است که ماشین آلاتی باشد که حوائج مملکت را از واردات بی نیاز کند.

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - اگر چه شب گذشته در فراکسیون هر چه باید صحبت شود شد و آن اهمیتی که باید بشود در این قانون شد ولی بنده باز برای اینکه خیلی مسئله مهم است برای توجه مردم و مخصوصاً توجه دولت باین قضیه خودم را مجبور دیدم که عراضی بکنم و اسباب دردسر آقایان بشوم (صحیح است) بلکه حالا شما هم بفرمائید صحیح است بنده میخواهم بدانم که چطور می شود که صادرات و واردات مملکتی را تعدیل کرد مثلاً ما هیچ راه دوری نمیرویم بنده آنچه که اطلاع دارم بدولت همسایه مان نگاه میکنم که در يك موقعی که تجارت روسیه در ایران خیلی زیاد بود برای جلوگیری از تجارتهای دیگری که با آنها رقابت میشد مخصوصاً يك مال التجارهائی را که به ایران وارد میکردند برای اینکه هم مال التجارهشان در ایران مصرف شود و هم جلوگیری بکنند و هم محصولاتشان را در يك مملکت دیگر محل برایش پیدا کنند آمدند صدی پنج صادر کنندگان از ترانزیت کسر میکردند و بعنوان جایزه بهشان میدادند یعنی از قبیل ورشو آلات یا فاستونی و ماهوت و چیز های دیگر که دو لیدر هم وارد ایران میکردند و بفروش میرساندند برای اینکه قیمتش ارزانتر بشود و مردم هم بهتر بخرند صدی پنج بخیردار دستی میدادند فرض بفرمائید يك نفر تاجر ایرانی از يك کارخانه روسیه يك مال التجارهائی را که میخريد وقتی میخواست از گمرک روسیه خارج کند صدی پنج باو دستی میدادند برای اینکه مال التجاره آنها را در يك مملکت دیگری بمصرف برسانند اینجا در آخر این ماده بنده عرض

دارم که علاوه بر اینکه از دولت تقاضا دارم که این را در نظر بگیرند که برای خروج بعضی از محصولات بایستی به تاجر پری داد یعنی باید يك صدی دو و صدی سه داد نسبت به يك محصولاتی که در بازارهای دنیا فرض بفرمائید که يك محصولی هست که مصرفش در يك مملکت نزدیکی است اما يك تاجر میباید میکند که این را ببرد در امریکا بفروشد و در آنجا این را ترویج کند البته باید به او پری داد و در هر حال هر چه میدهند نمایانم باید تشویقش کرد بنده دیشب در فراکسیون هم عرض کردم که ماشین آلاتی که برای خشک کردن میوه جات و برای پاک کردن پنبه و برای کندن دمه های کشمش لازم است اینها هم مثل ماشین آلاتی باشد که وارد می شود برای کمک بجلوگیری از واردات همانطوریکه تمهیدی ندارد اینها هم در مقابلش تمهیدی نباشد البته يك جوابهائی به بنده داده شد باینکه آن جوابها هم منطقی بود ولی بنده را قانع نکرد (خنده نمایندگان) آقایان اینکه خنده ندارد خیلی بد است يك کسی که صحبت میکند هر هر خوب شما هم که میخندید من هر هر میخندم از میدان و هو هم در نمیروم من محرف خودم را میزنم بنده تنها راجع به ماشین این عقیده را ندارم بلکه عقیده ام این است دولتی که میخواهد صادرات مملکت کمک کند باید حقیقتاً يك مردمان متخصص یعنی يك مردمانی که حقیقتاً تخصص داشته باشند و دلشان برای اینکار بسوزد اینها را فرض بفرمائید بفرستند در ایتالیا يك جائی است که خشکه بار تهیه میکند و بدنی میفرستد بروند در آنجا و به بینند چطور خشکه بار تهیه مینمایند و آفت درختان را چطور دفع میکنند و بچه وسیله خشک میکنند از آنها یاد بگیرند و بیایند در ایران عمل کنند حتی ما مأمورینی داشته باشیم که بروند در تمام دنیا و نمونه های ما را ببرند و در آنجا مصرف برسانند و پروپا کاند های تجارتي بکنند همچنانکه از سایر ممالک مبالغ زیادی نمونه میفرستند در ایران و بوسیله اشخاص مجانی به ما فازه ها و تاجر میدهند تا اینکه پروپا کاند شود و ترویج شود بعد خریدار پیدا کند البته دولت اگر بخواهد کاملاً منظورشان انجام شود در مملکت آنها

نه این است که هر قدر که صادر کرد هماقدر وارد کند البته دولت در ضمن اینکه میخواهد این قانون را عملی بکند باید وسائلی برانگیزد که اجناس داخلش در ممالک خارجه مرغوب شود ترویج شود رفته رفته صادرات ما زیاد شود بلکه روزی باید قریباً که مادیکرا احتیاجی به این قانون نداشته باشیم و خودمان بیائیم و این قانون را الغاء کنیم یعنی طوری واردات و صادرات متعادل پیدا کند که احتیاجی به این قانون نداشته باشیم این بود عرایض بنده و يك پیشنهادی هم تهیه کرده ام که این قسمت از ماشین آلات چون دیشب گفته شد که اگر مابین را اجازه بدهیم ممکن است که ماشین آلات فلاحتی و ماشینهای دیگر هم در تعداد همین ماشینها محسوب شود و آنوقت واردات زیاد می شود و اسباب زحمت مردم فراهم میشود لهذا ماشینها را منحصر کردیم به سه چهار قسمت ماشینهای کالیفرنیا است که برای خشک کردن میوه است ماشینهای بنه پاك كنی است و آن ماشینهای است که دمه های کشمش را قطع میکند چون مسئله خشکه بار ما خیلی اهمیت دارد و میتوانیم آن را مرغوبش کنیم که در دنیا بفروش برسد.

وزیر عدلیه - بنده تصور میکنم در اساس فکری که

نماینده محترم فرمودند اصلاً نمیشود بحث کرد در اصل فکر که باید يك ماشینهای در این مملکت بیاوریم از برای اینکه تمام صادرات خودمان را ترقی بدهیم يك چیزی نیست که ایشان بگویند خوبست این کار بشود يك نفر پیدا نمیشود که بگوید این کار خوب نیست پس در اساس فکر آقا هیچ اختلاف نظری نیست و ممکن هم نیست اختلاف نظر داشته باشیم ولیکن حالا میخواهیم به بینیم که از نقطه نظر وضعیات فعلیمان چطور میتوانیم عمل کنیم و آیا پیشنهادی که دولت کرده است و اظهار مخالفتی که بایشهاد آقا ناچار بنده بایستی بکنم آیا واقعا مانع از رسیدن بان مقصودی است که آقا در نظر دارند؟ در ابتدا بنده يك مسئله را که آقا ذکر فرموده بودند در بیانان نشان راجع به جایزه صدور که میدادند و هنوز هم میدهند ممالک از برای اینکه مال التجاره شان بهتر برود

جنس معاف باشد خوب حالا آقا تصور میفرمائید مثلاً از برای مبارزه باملخ خوب وقتی که ملخ آمد حاصل شمارا خورد شما محصول ندارید دیگر شما محصول ندارید پس از برای مبارزه باملخ خیلی چیزها باید وارد کرد دواهایی باید وارد کرد که اینها هم از همین ردیف است پس این دواجات هم باید معاف باشد خوب آیا شما نمیخواهید که حیوانات شما از بین نروند و از برای دفع آفات حیوانی يك مقدار ادویه شیمیائی و اسباب شیمیائی که لازم است برای اینکار وارد کنیم بایستی معاف کنیم خوب آمدیم سر خود آن آدمی که میخواهد این محصول و این جنس را بعمل آورد آن از این حیوان هم پست تر است پس تمام دواهایی که لازم است در این مملکت وارد شود از نقطه نظر معالجه و حفظ الصحة آنها بایستی معاف باشد بله بنده میخواهم ببینم روی این منطقی شما ما بکجا می رسمیم حالا بنده نمیخواهم زیاده بر این وارد بسط قضیه شوم تا اینجا خیال می کنم که منطقی محکم بود ولی بیایم و قدری سست ترش کنم و يك جنبه شوخی که مخصوصاً ارادت من نسبت بشاینده محترم اجازه میدهد بآن اضافه کنم و بگویم که خوب خیلی چیزها است که از برای انسان از نقطه نظر دوا شاید فایده ندارد اهمیت ندارد ولی خوب از نقطه نظر حالت روحی و قوه روحی خیلی مفید است و آدم آنها را هم خوبست بگذارد وارد شود دوا نیست ولی از جمله چیز هائی است که انسان را با فرح و انبساط می کند و البته اگر آنها را آزاد بگذاریم برای اینکه این موجود بتواند خوب کار کند خوب جنس تهیه کند و خوب جنس صادر کند خیلی مفید و خوب خواهد بود. این قسمت ها را هم می گذاریم کنار برای اینکه زیادتر جنبه شوخی پیدا خواهد کرد و مناسبت ندارد که بنده عرض کنم ولی در آن قسمت جدی واقعا اگر نخواهیم آن منطقی و آن اصلی را که ایشان فرمودند قبول کنیم هیچ دلیل ندارد چیزهای دیگری را قبول نکنیم و به

همان پیشنهاد ایشان اکتفا کنیم که ماشین کالیفرنیا برای خشک کردن میوه بعد هم ماشین برای زدن دم کشمش وارد کنیم خوب يك ماشین هائسی هم می آید مثلاً از برای پشم خیلی از این چیزها هست آقا و دلیلی ندارد که منحصر باین دوسه قسمت تنها بکنیم - وقتی که وارد این مرحله شدید شما مجبور هستید واقعا از دوا و آنچه که لازم است از برای دفع آفات حیوانی و نباتی آنچه که لازم است از برای دفع آفات زراعت یا ماشین های مفید برای توسعه زراعت و فلاحات همه این ها را بگذارید بیاید خوب بیاید ولی آنوقت بنده می خواهم به بینم آیا آن تعادلی را که شما میخواهید درست کنید و در نظر دارید چه چیز است و چه جور درست میشود؟ وقتی که شما گذاشتید از هر طرف باین قبیل عناوین اجناس وارد این مملکت شد که البته از نقطه نظر آینده همه اینها بجای خودش مفید است و صحیح ولی بآن نظر تعادلی که امروز دارید چه خواهید کرد: شما که زندگانی خودتان را امروز می آید و در تحت يك قیودی می گذارید تا بتوانید يك بحرانی را بگذرانید و يك وضعیتی را اداره کنید بایستی وضعیت فعلی و آنچه را هم که امروز ممکن است در نظر بگیرید و الا شما از يك طرف می آید يك اصلی را در نظر می گیرید و قبول میکنید آنوقت می آئیم میرسیم به آن گردنه بان بدبختی که بنده در چند دوره پیش هم عرض می کردم که همیشه برای این مملکت یکی از گردنه های خطرناک است و آن گردنه ولی است. ولی اول ما این اصل را قبول می کنیم بعد ولی ولی ولی می این را می اندازیم این طرف و آن طرف و برای این اصلی که قبول شده است اینقدر اماو اگر رولی گفته میشود و جلوی رامیگیرد که اصل موضوع را از بین میبرد پس باین دلیل اگر ما بیائیم و این منطق آقا را قبول کنیم مسلماً بيك جائی میرسیم که خودمان تعدیل و تعادل را از بین میبریم (دستی) - نقض غرض می شود (چون این طور است ناچار بنده باین پیشنهاد آقا بایستی مخالفت بکنم ولی میخواهم به بینم واقعا از طرف دیگر چه

تحمیل بزرگی ما کرده ایم به آن کسی که میخواهد جنس وارد کند؟ خوب ما باو گفتیم که شما باید در مقابل واردات جنس صادر کنید و آقا هم که خواستید این جا مسئله توضیح شود شاید از این نظر بود که مطلبی که در فرا کسیون مذاکره شد و در همان جا هم اشخاصی که حاضر بودند و شنیدند خوبست این نظری را که ممکن است دیگران و خیلی ها هم داشته باشند در اینجا هم بحث شود تا دیگران هم بدانند که اکثریت و دولت موافقت نکرده است یا این نظر بوده است که در این جا هم مذاکره کرده باشند بهر حال بهر نظر و هر ملاحظه که بوده است و فرمودند بنده همان جوابی را که آنوقت در فرا کسیون بهتان عرض کردم این جا هم عرض میکنم و میگویم که آن تاجری که کشمش مثلاً میبرد بخارج و حالا می خواهد کاری بکند که کشمش بازار زیادی پیدا کند بسیار خوب کشمش را که صادر کرد و برد به خارج در عوض این یک حق دیگری هم دارد که جنس وارد کند خوب بیاید یک ماشینی وارد کند که از برای بریدن دم کشمش مفید باشد خوب پس ما جلوی او را نگرفیم ما میگوئیم برای اینکه یک ضابطه در کارمان باشد و بطور قطع و اطمینان بتوانیم بگوئیم جنسی که وارد شده بهمان مقدار هم جنس صادر شده و تعادل حاصل شده است جنسی که وارد این مملکت می شود ما باید بدانیم که در مقابلش فلانقدر هم صادر شده است و خیال میکنم در عین اینکه عرض میکنم با اصل فکر و عقیده آقا موافقم و حقیقتاً با اصطلاح معمول و بدون تعارف تصدیق میکنم اصل فکر آقا را ولی تصور میکنم که آقا هم بگذارند عجالتاً ما قدری با احتیاط وارد این مرحله جدید بشویم و خیلی در چپ را باز نکنیم که یک مرتبه از آن جا به بینیم یک چیزهایی وارد می شود که ما امروز هیچ بعقل مان هم نمیرسد و بعد هم یواش یواش امیدوارم که وضعیات بما اجازه بدهد که بتوانیم در آینه یک ارفاقهایی بکنیم یک در چپه هایی باز کنیم ولی امروزه باید قدری احتیاط کرد.

رئیس - آقای موقر...
عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - میگویند کافی است. پیشنهادات قرائت میشود
پیشنهاد آقای طهرانی:

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی: پیشنهاد میکنم در ماده ۴ در آخر سطر ۴ جمله ذیل اضافه شود همچنین ماشین های کالیفرنیا که برای خشک کردن میوجات و پاک کردن پنبه و کندن دم کشمش لازم است.

طهرانی - فرمایشات آقای وزیر عدلیه بنده را قانع کرد و همینطور در عمل ترمیم خواهند کرد بنا بر این بنده پس میگیرم.

رئیس - رأی میگیریم بماده چهارم با اصلاحی که آقای مخبر کردند. آقایان موافقین قیام فرمایند.
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود:
ماده ۵ - دولت مکلف است همه ساله قبل از اول تیرماه با در نظر گرفتن مدتی که برای سفارش و حمل اجناس لازم است و امسال بدون تأخیر بعد از تصویب این قانون احتیاجات مملکت را با جناس ورودی معین کرده و برای اطلاع عامه اعلان نماید اجناس ورودی مزبور بدو طبقه تقسیم خواهد شد:

۱ - اجناسی که حق وارد کردن آنها ببیان و یا مبلغ معینی با رعایت مقررات ماده ۳ از طرف دولت بکسان دیگر واگذار می شود.

ب - اجناسی که دولت حق وارد کردن آنها را برای خود محفوظ نموده و بکسی دیگر این حق را ننمیدهد صورتهای مذکوره راجع به رسال اقتصادی که از اول تیرماه تا آخر خرداد ماه سال دیگر است قابل جرح و تعدیل خواهد بود.

وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) بیش از مبلغ یا میزان معینه ممنوع است مگر با اجازه مخصوص هیئت دولت.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست. رأی میگیریم بماده پنجم موافقین با ماده پنجم قیام فرمایند.
(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ششم:

ماده ۶ - وارد نمودن هر یک از محصولات خارجه بخاک ایران علاوه بر شرط صدور محصولات ایران مشروط بتأدیه حقوق و عوارضی که در موقع ورود اخذ میشود بمیزان هر یکقران دو خمس ریال طلا خواهد بود حقوق صدوری نیز بهمین میزان اخذ میشود.

بعلاوه ممکن است از طرف دولت ساخته شدن آنها بطور خاص و وابسته شدن بشکل مخصوص شرط ورود قرار داده شود.

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - عرض کنم که وارد شدن بخاک ایران شرطش صدور است ولی منظور من اینست که وارد شدن بگمرک یعنی قبل از اینکه بگمرک وارد شود و از گمرک خارج شود اینهم مشروط بصدور است یا نه؟ وزیر عدلیه - البته مقصود این است که خروج از گمرک باشد و لو اینکه آن جایی هم که وارد میکنیم شامل خاک ایران است ولی معنای ماده این است که خارج شدن جنس از گمرک باشد و مال از گمرک خارج شود.

رئیس - رأی میگیریم. موافقین با ماده ششم قیام فرمایند
(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود:

ماده ۷ - کلیه اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ از طرف دولت بین دفاتر گمرکی معینی تقسیم شده فقط بهمان میزان اجازه ورود از دفاتر مذکوره داده خواهد شد.

ورود اجناس اضافی از دفاتر معینه ممنوع است مگر با اجازه مخصوص دولت و همچنین دولت حق خواهد داشت که صدور پاره اجناس ایران را فقط از دفاتر معینه تجویز کرده و از دفاتر دیگر منع نماید.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست... آقای مخبر
مخبر کمیسیون - در ماده یک اصلاح عبارتی لازم است. نوشته شده: کلیه اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ از طرف دولت بین دفاتر گمرکی معین تقسیم شده فقط. فقط صحیح نیست. و فقط بهمان میزان باید

باشد يك «واو» پیش از کلمه فقط باید اضافه شود
رئیس - رأی میگیریم بماده هفتم با اصلاحی که آقای مخبر کردند افزودن واو قبل از فقط موافقین با ماده هفتم قیام فرمایند.

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود:

ماده ۸ - خارج کردن کلیه اجناس ورودی از گمرک مشروط براهه جواز ورود خواهد بود خروج نمونههای اجناس از گمرک برای نشان دادن بمشتریان مجاز است ولی در موقع خروج مجموع جنس نمونه های مذکوره نیز در جزء تعهدات وارد کنندنده محسوب میشود.

رئیس - آقای لاریجانی.

لاریجانی - بنده يك توضیحی می خواستم راجع باین اجناسی که قبل از ۶ اسفند ماه وارد گمرک شده چه صورتی خواهد داشت و گمرک با آنها چه نوع معامله خواهد کرد؟

کفیل وزارت اقتصاد ملی (آقای سمیعی) - يك مرتبه هم بنده این قضیه را در مجلس عرض کردم که البته این قانون عطف بماسبق نمیشود و اجناسی که تا روز ششم اسفند ماه وارد دفاتر گمرکی ایران شده است تابع مقررات سابق است و البته آنها وارد میشوند و مجازند که وارد شوند بی بازار ایران برای فروش و وضعیات آنها کما فی السابق است.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده میخواستم عرض کنم قبل از این قانون یعنی قبل از ۶ اسفند ماه تجار يك سفارشاتی به خارجه داده اند و يك تعهداتی دارند البته قانون هم با آنها اجازه داده بود که دستوراتی برای خرید بدهند بعد از اینکه این مال التجاره هائی که خواستند وارد میشود چه رفتاری بانها باید بشود؟ البته آن دستور هائی که داده اند خریدنی مطابق آن دستور ها از برایشان شده و در مقابلش هم يك پولهایی داده اند یا اقلایك بیعانه هائی داده اند و اگر چنانچه تضیقاتی بشود علاوه بر اینکه این بیعانه ها

از کفشان مبرود شاید دچار يك مشکلاتی هم بشوند و همانطوری که آقای کفیل محترم فرمودند که قانون عطف بما سبق نمیشود قانون هم حق داده بود بانها که این دستور را بدهند بنا بر این خوبست يك توضیحی بفرمایند که با آنها چه معامله خواهند فرمود و طوری بکنند که اسباب آسایش آنها فراهم بشود

وزیر عدلیه - متأسفانه يك معامله خواهیم کرد که بر خلاف میل آقا است اگر بنا بشود اجناسی که سفارش داده شده است وارد بشود از برای آنها هم بخواهیم مقررات خاصی را قبول کنیم بقدری اجناس پس فردا در این مملکت وارد خواهد شد و از سابق سفارش داده اند که هیچ ممکن نیست فکرش را کرد و آن اشخاص هم باید وقتی جنسشان وارد گمرک شد تعهد کنند جنس صادر کنند و هیچ چاره هم جز این نیست چون بالاخره می آورند اجناس را در بازار ایران می فروشند و ارزش پول در می آورند.

رئیس - پیشنهاد آقای فهیمی قرائت میشود:

بنده پیشنهاد میکنم ماده ۸ بطریق ذیل نوشته شود:
ماده ۸ - خارج کردن کلیه اجناس ورودی از گمرک که ورود آنها مقید بصدور محصولات ایران است مشروط بر ارائه جواز ورود و تصدیق صدور محصولات ایران بمیزان مال التجاره ورودی خواهد بود. ولی نسبت باجناسی که تا تیر ماه ۱۳۱۰ بر طبق ماده سه جواز ورود آنها باعتبار تعهد گرفته میشود ارائه تصدیق صدور قبلی لازم نخواهد بود - تصدیق نامهای صدوری مزبور در موقع خروج جنس ورودی از گمرک ضبط میشود.

فهیمی - در این ماده بنظر بنده رسید که يك کسری دارد زیرا اگر مشروط کنیم خروج کلیه اجناس را از گمرک بر ارائه جواز صدور منافات پیدا می کند با ماده چهارم که يك مقداری از اجناس را بدون شرط تصدیق صدور اجازه ورود داده ایم و آنها تصدیق صدور ندارند و حال آنکه حق جواز ورود باید در مقابل ارائه تصدیق صدور داده شود پس کلیه

اجناس ورودی از گمرک که ورودشان مقید بتصدیق صدور باشد آنها را باید با این قید در این ماده ذکر کنیم که تصدیق صدور ارائه بدهند و جواز ورود هم داشته باشند - بعد راجع بان قسمتی که تا آخر تیر ماه ۱۳۱۰ کفتم در ماده قبل اجازه داده بود يك قسمت آنها بموجب تعهد بود که از گمرک خارج میشد و يك قسمت بموجب ارائه تصدیق صدور باید معاف باشد و پس از خروج از گمرک آنوقت تصدیق صدور او باید حفظ بشود این جمله ها قید نشده بود بنده پیشنهاد کردم تصریح شود زیرا اگر تصریح نشود با مواد دیگر تباین پیدا میکند و بعد اسباب اشکال میشود اما جمله آخر ماده راجع بخروج نمونه های اجناس از گمرک آن جمله هم باید در آخر پیشنهاد بنده اضافه شود.

مخبر - بنده از طرف کمیسیون موافقم با پیشنهاد آقای فهیمی

کفیل وزارت اقتصاد ملی - بنده هم از طرف دولت قبول میکنم و موافقم

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر طاهری قرائت میشود:
مقام منبع ریاست دامت شوکه - تبصره ذیل را بماده ۸ پیشنهاد میکنم:

تبصره - خارج کردن اجناسی که قبل از ۶ اسفند ۱۳۰۹ بگمرک وارد شده مقید بر ارائه تصدیق صدور یا تعهد ارائه تصدیق صدور نخواهد بود.
دکتر طاهری - يك تلگرافاتی میرسد از تجاریکه اجناس شان در گمرک توقیف است و مخصوصاً در قسمت های جنوب (بندر عباس) که تجار یزدی مال التجاره شان در آنجا توقیف شده است ولی تصریح نکرده اند که چه قسم توقیف شده است ولی هر روز از این تلگرافات میرسد همین امروز هم رسیده که اجناس ما در گمرک توقیف شده است و بواسطه رطوبت هوا فاسد میشود يك اقدامی بفرمائید که زودتر خارج شود - البته این برای این است که چون تکلیف این قانون معین نشده است این اجناس را گمرک نمی گذارد خارج کنند گرچه این جا هم آقای

کفیل اظهار و تصریح فرمودند معذالك برای این که این مسائل را بعد از اینکه امروز این قانون گذشت دیگر هر روز نمیشود در مجلس مطرح کرد که فلان جنس تکلیفش چه چیز است پس بهتر این است که کاملاً تصریح بشود که نظریه دولت همین است که اجناسیکه تا قبل از آن ماده واحده آمده و وارد گمرک شده است فقط باید حقوق گمرکش را بدهند و از این تعهد صدور و ارائه تصدیق صدور و جواز و غیره باید معاف باشند اینجا بنده پیشنهاد کرده بودم در شور اول که يك تبصره برای تصریح اضافه شود بعد مذاکره شد که خود دولت هم با این نظریه موافق است حالا مقصود بنده این بود که کاملاً این تصریح شود آنوقت بنده پیشنهادم را استرداد می کنم.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - این همان موضوعی بود که آقای لاریجانی سؤال فرمودند و بنده هم توضیحش را دادم بالاخره اصل این است که يك قانونی عطف بماسبق نمیشود مگر اینکه در خود آن قانون ذکر شده باشد. خوب این خودش يك اصلی است معتبر و باید هم آنرا معتبر بشمارند. بعلاوه در این خصوص دستور صریح هم داده شده است بگمرک که اجناسی که تا ششم اسفند ماه وارد میشود تابع اینقانون نخواهد بود و باید آزادانه وارد خاک ایران بشود بنده خیال میکنم که این توضیح کافی است با اینحال مجدداً بداره گمرکات مذاکره خواهد شد و توضیح خواسته میشود که برای چه آنها را توقیف کرده اند ولی بنده خیال می کنم که این توقیف بواسطه این قانون نبوده است و قطعاً جهت دیگری داشته است در هر حال تصور میکنم که آقا قانع شده باشند.

دکتر طاهری - چون نظریه بنده تا همین شد استرداد می کنم.
رئیس - آقای فهیمی پیشنهاد کرده اند که در آخر پیشنهادشان يك جمله اضافه شود...

وزیر عدلیه - در کیجا؟
رئیس - این پیشنهاد هم قرائت میشود:

در آخر پیشنهاد جمله آخر ماده باید عیناً اضافه شود **فهیمی** - مقصود جمله راجع به نمونه ها است که در آخر ماده ششم پیشنهادی کمیسیون ذکر شده و بنده در پیشنهاد خودم که قبول شد اشاره بان نکرده بودم آن قسمت هم باید اضافه شود. حالاً ماده پیشنهادی بنده را با اضافه این جمله یکبار بخوانند

رئیس - ماده پیشنهادی شما را بدوا میخوانند و قسمت آخری ماده را بان الحاق میکنند.

ماده ۸ - خارج کردن کلیه اجناس ورودی از گمرک که ورود آنها مقید بصدور محصولات ایران است مشروط بر ارائه جواز ورود و تصدیق صدور محصولات ایران بمیزان مال التجاره ورودی خواهد بود ولی نسبت باجناسی که تا تیر ماه ۱۳۱۰ بر طبق ماده سه جواز ورود آنها باعتبار تعهد کتبی گرفته میشود ارائه تصدیق صدور عملی لازم نخواهد بود - تصدیق نامهای صدوری مزبور در موقع خروج جنس ورودی از گمرک ضبط میشود.
رئیس - قسمت آخر ماده هم قرائت میشود:
خروج نمونه های اجناس از گمرک برای نشان دادن به مشتریان مجاز است ولی در موقع خروج مجموع جنس نمونه های مذکوره باید نیز در جزء تعهدات وارد کننده محسوب میشود
مخبر - این جمله آخر غلط است باید نیز که نمیشود باید با میشود غلط است مگر اینکه نوشته شود باید محسوب شود تا عبارت بهم نخورد.
رئیس - آقای فهیمی بیائید پائین و با مخبر توافق کنید در ماده.
فهیمی - مقصود بنده از این پیشنهاد ثانوی این بود که جمله آخر ماده هشتم لایحه به پیشنهاد بنده اضافه شود لفظ باید لازم است که در متمم افزوده اند.
مخبر - بسیار خوب. مقصود ایشان این بود که این

دوسطر آخر ماده ششم لایحه عیناً به پیشنهاد ایشان که قبول شد افزوده شود (فهیمی - صحیح است) بنابراین باید که اضافه شده زائد است و بزنید.

رئیس - بسیار خوب ایشان صرف نظر کردند (باید) حذف میشود رأی میگیریم بماده هشتم پیشنهاد آقای فهیمی و ملحق او از متمم قایون بترتیبی که قرائت شد موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده نهم قرائت میشود:

ماده نهم - باستثنای مواردیکه دولت خود متصدی صدور محصولات ایران شده یا حق انحصاری صدور خود را عملاً بکسی دیگر واگذار نماید صدور سایر اجناس مقید به هیچ قیدی جز الزاماتی که قانوناً در موقع صدور باید رعایت شود نخواهد بود

رئیس - آقای بیات.

مرتضی قلی خان بیات - بنده نسبت باین لایحه قانونی که دولت پیشنهاد کرده کاملاً موافقم و حقیقتاً یکی از بهترین قوانینی است که پیشنهاد بمجلس شورای ملی شده است ولی در قسمت اجرای آن بعقیده بنده باید دولت خیلی دقت بفرماید که مأمورینی که مأمور اجرا میشوند از اوامر دولت خارج نشده و کاملاً قانون را اجرا نمایند و حفظ کنند. متأسفانه بعضی اوقات مأمورین برخلاف دستوری که دارند رفتار می کنند و اسباب زحمت میشوند برای تجار و مردم چنانچه در قانونی (در ماده واحده) که پیشنهاد شده بود از قرار معلوم دولت نسبت بواردات يك گمرک داشته که عجاله اجناسی که وارد میشود بیاید در گمرک بماند تا تکلیف قانون متمم معلوم و معین بشود ولی نسبت بصادرات البته در آن ماده اصلاً صحبتی نشده و قیدی نبود و حتی گمان می کنم که دولت نسبت بصادرات هیچ نظری نداشته است که صادرات ایران بخارج نرود ولی اداره گمرک گمان می کنم يك اشتباهی کرده اند و نسبت بصادرات هم يك اشکالاتی می کنند چنانچه از عراق شرحی یکی از تجار به بنده نوشته اند

صادر کنندگان و مقصد صدور در دفاتر مخصوص ثبت خواهد شد و برطبق تقاضای صادر کننده از طرف گمرک تصدیق صدور با ذکر مبلغ اجناس صدوری و اسم صادر کننده و مقصد صدور داده میشود.

تصدیق نامه های مذکور در ظرف سه ماه حق تحصیل جواز ورود اجناس مذکوره در فقره (ا) ماده ۵ را معادل مبلغ صادرات به ارائه دهنده می دهد و در موقع دادن جواز ورود تصدیق نامه های صدوری ضبط خواهد شد.

در صورتیکه تا انقضای سه ماه تصدیق نامه های مذکوره برای تحصیل جواز ورود ارائه نشود از درجه اعتبار ساقط بوده و معادل صادرات معینه در تصدیق نامه ها خود دولت می تواند جواز ورود اجناس مذکوره در فقره (ا) ماده ۵

را بهرکس که می خواهد بدهد. طرز تقسیم جواز های مزبوره و میزانی که بیک شخص یا مؤسسه اجازه داده میشود و طرز تقویم مال التجاره های صدوری و ورودی و تعیین مقومین و محل تقویم بر طبق نظامنامه مخصوصی که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد بعمل می آید

تبصره - اجناس ورودی نیز مطابق قیمت محل دفتر ورود تقویم خواهد شد

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - يك موضوعی بنظر بنده در ماده ۱۰

مبهم است غرض بنده از اجازه نطق این بود که این موضوع را عرض کنم و آقایان توضیح بدهند. اشخاصی فرض بفرمائید که در دو ماه سه ماه قبل که اسمی از این قانون نبوده است اجناسی را از ایران صادر کرده اند قالی

- حنا - کتیرا - و سایر اجناسی که صادر میشود از ایران و اینها رفته است بی بازارهای اروپا و امریکا و فروخته شده است و در عوض هم اجناسی خریده اند که بیاورند و در ایران بفروشند اینها یا حالا وارد میشود یا يك ماه دیگر. خوب آیا این اشخاص هم باز باید تعهد صدور به کنند؟ (دستی بلی بلی) در حالتی که خود اینها صادر کننده بوده اند و مطابق مبلغ صادراتش هم جنس وارد کرده است این هم باید باز تعهد صدور در مرتبه ثانوی

جواز های مخصوص و در تحت شرایط معینه باشد و این کلمه عملاً با آن ماده سوم تباین دارد خواستم این را توضیح بدهند که مقصود از این عملاً چیست؟

وزیر عدلیه - عرض کنم با اینکه این مطلب در فراکسیون مذاکره شده بود بنده تصور میکردم که دیگر آقا محتاج بتوضیح جدیدی نباشند ولی خوب چون باز هم این فرمایش را فرمودند ناچار شدم که عرض کنم که راست است دولت نمی خواهد که انحصار خودش را بجمعیتهائی بکسانی واگذار کند ولی در عالم عمل ممکن است این فرض پیش بیاید.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - اینجا سئوالمی که بنده داشتم این بود که صدور سایر اجناس مقید به هیچ قیدی جز الزاماتی که قانوناً در موقع صدور باید رعایت شود نخواهد بود این قیود غیر از این چیزهائی است که در این قانون است یا اینکه همین قانون است؟ مآکه غیر از این قانونی نداریم. این را توضیح بدهند.

وزیر عدلیه - عرض کنم که این جا کلمه جامعی ما خیال میکردیم نوشته ایم کمیسیون هم همین منظور را داشت و آن این است که مانوشتم الزامات قانونی که یکی از آنها همین قانون است باز هم هست یکی اش قانون راجع به تعرفه گمرکی و امثال آن است یکی قانون مالیات راه است و يك قسمت قوانین دیگری هم هست که ما آنها را ملغی نکرده ایم و مقصود از الزامات قانونی اینها بود که عرض کردم.

رئیس - موافقین با ماده نهم قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دهم قرائت میشود:

ماده دهم - در موقع صدور محصولات ایران اداره گمرک مکلف است که مخصوصاً محصولات را که صدور آنها برطبق این قانون اجازه ورود اجناس خارجی را میدهد بدقت تقویم کرده و قیمت حقیقی صادرات مزبوره را مطابق نرخ محل دفتر صدور معین نماید مبلغ صادرات مزبور و اسامی

بکند یا خیر لازم نیست دیگر؟ غرض بنده این بود که این موضوع اصلی را توضیح بدهند.

وزیر عدلیه - این مطلب را یکی دیگر از آقایان نمایندگان محترم هم توضیح خواستند. الان بنده عرض کردم که بلی باید این شخص هم که صادر کننده است بالاخره این جنس را که وارد میکند تبدیل به پول خواهد کرد و وسیله دارد از برای اینکه جنس بخرد و از مملکت صادر کند.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - در موقع شور اول لایحه راجع بماده ۱۰ مذاکره شد که اگر اختلافی مابین صادر کننده جنس و اداره گمرک شد در کجا رفع اختلاف شود گویا آقای کازرونی بودند پیشنهاد کردند و یکی دوفرا این موضوع را تذکر دادند چون کسی که جنس صادر میکند آنهم الزام قانونی دارد که در مقابل آن صدی صد اسعارش را بدولت بدهد و این مسئله ممکن است تولید اشکال بکند و لازم است که یک مرجعی در نظر گرفته شود که اگر اختلاف شد بین صادر کننده و اداره گمرک بانجا رجوع کند. وقتی که یک نفر میخواهد جنس صادر کند ممکن است اداره گمرک بگوید ده هزار تومان قیمت آن جنس است و صادر کننده بگوید پنجاه هزار تومان قیمتش است مرجع برای رفع این اختلاف کجا است؟ و مرجع این اختلاف کجا است؟ بعقیده بنده بایستی راجع باین موضوع توجهی بشود که در موقع عمل رفع این اختلاف ها بشود

کفیل وزارت اقتصاد ملی - چون در این باب بعضی

از آقایان دیگر هم یک توضیحاتی خواسته بودند راجع به مسئله تقویم این بود که بنده خواستم مشروحا مطلب را عرض کنم که خاطر نمایندگان هم مسبوق باشد البته تصدیق میفرمائید که اساس کار تعادل واردات و صادرات است روی همین است برای اینکه وارد کردن مشروط به صادر کردن است و اگر تقویم دقیقی در کار نباشد واردات و صادرات تعادل پیدا نمیکند و البته عمل تقویم را هم بیک نفر واگذار نمیکنند برای همین اهمیت

وزیر عدلیه - دولت هم موافق است

رئیس - رای میگیریم بماده ۱۰ با حذف جمله که آقای دکتر طاهری پیشنهاد کرده اند و مخبر و دولت هم قبول کردند آقایان موافقین قیام فرمایند. (اکثر بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده بازده قرائت میشود:

ماده ۱۱ - دولت مکلف است موجبات مرغوبیت هر یک از محصولات صدوری مملکت را تهیه کرده و معین نماید که بچه طرز و ترتیب باید تهیه شود پس از انجام مقدمات مزبوره و اعلام آن دولت مجاز خواهد بود از صدور محصولاتیکه مطابق نمونه و شرایط معینه نبوده و بواسطه عدم مرغوبیت سبکته به حسن شهرت صادرات مملکت وارد می نماید جلو گیری کند

رئیس - آقای بوشهری.

بوشهری - بنده خواستم عرض کنم اینجا نوشته است اعلام آن البته بایستی نمونه هائی که دولت تهیه خواهد کرد بدست رس عامه بگذارد که تمام ولایات با دوستری داشته باشند نه اینکه در وزارت اقتصاد ملی یک جعبه آئینه بگذارد و بگویند اجناسی که صادر میشود باید مطابق این نمونه ها باشد. باید نمونه های تهیه شده در دسترس عامه باشند که بتوانند آن نمونه ها را به بینند و مطابق آن عمل کنند.

مخبر - بنده تصور میکنم اعلام يك مفهوم عامی است البته بر حسب وضعیت محل فرق میکند اگر چنانچه برای طهران باشد همینطور کافی است ولی البته اگر برای زنجان باشد طوری رفتار خواهد شد که اهالی انجا خوب ملتفت شوند و این از مسائلی است که در نظامنامه باید معین شود. در قانون فقط اصل کلی را مینویسد که دولت باید اعلام کند و اینکه طرز اعلام چه طور باشد بطور حتم در نظامنامه معین خواهد شد و این نظر شما صحیح است و همین طور هم باید باشد و دولت هم منظورش همین است.

رئیس - رای میگیریم به ماده ۱۱ آقایانیکه موافقت قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود

ماده ۱۲ - اداره گمرک مکلف است بوسیله دفاتر خود احصائیه های منظمی از صادرات و واردات مملکتی با تعیین اسامی وارد کنندگان و صادر کنندگان و نوع و مبلغ و میزان صادرات و واردات به ممالک مبدأ واردات و مقصد صادرات نگاه داشته و همراهه خلاصه احصائیه های مذکوره را با ادارات مربوطه مرکزی ارسال دارد از طرف ادارات مربوطه میزان واردات و صادرات با تقسیم آنها به ممالک مبدأ و مقصد برای اطلاع عامه منتشر خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده ۱۲ قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۳:

ماده ۱۳ - هر صادر کننده ملزم است در ظرف مدتی که در موقع صدور تعهد خواهد کرد و حد اکثر آن هشت ماه خواهد بود صدی صد اسعار خارجی خود را بمیزان تقویم جنسی که در موقع صدور بعمل می آید بدولت بفروشد. هیئت وزراء میتواند بعضی از صادر کنندگان را کلاً یا جزء برای مدت معینی از این الزام معاف دارد. اسعار مزبوره در مرحله اول برای وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ باید تخصیص داده شود در صورتیکه قبل از انقضاء مدت معینه برای فروش اسعار بدولت صادر کننده باعتبار تصدیق صدور خود اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ را در حدود جواز ورود از گمرک خارج نماید معادل قیمت مال التجاره که وارد میکند از تعهد اسعاری او کسر خواهد شد.

رئیس - آقای وثوق

وثوق - ماده ۱۳ بطوریکه در شور اول تنظیم شده بود و آمد در مجلس و در کمیسیون اصلاح شد و آن مقصودیکه بنده داشتم در شور اول هم عرض کردم يك قدری تأمین شده است ولی اینجا در ماده تصریح دارد

که اسعار مزبوره در ماده اول برای وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ باید تخصیص داده شود. تقریباً این ماده مکلف میکند کسانی که جنس صادر میکنند بمیزان قیمت اجناس خودشان باید اسعار بدولت بدهند نهایت اگر خودشان خواستند يك مقدار جنس از اجناس فقره ۵ را وارد کنند که خوب و اگر خواستند که باید صد اسعار خودشان را بدولت بدهند یعنی این شخصیکه جنس صادر کرده و صدی صد اسعار خود را بدولت داد این البته جواز خودش را هم از ورودی جنس صرف نظر میکند این ماده همچو میرساند بنده همچو فهمیدم که جواز صدوری را دولت برای واردات میتواند در مقابل این جواز دیگری بدهد چون این آدم جنس صادر کرده است و نظر دولت هم توازن صادرات و واردات است نه مأخذ این است که آن کسی که جنس وارد میکند صادر هم بکند چون این نظر دولت است می تواند در اینجا هم از برای صدور این يك جواز ورودی دیگری بدهد اما آساری هم که از این آدم گرفته است باز بدهد بهمان آدم که او جنس وارد کند این ماده اینطور مینویسد اسعار مزبوره در مرحله اول برای وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ باید تخصیص داده شود. ماده ۵ این است اجناسی که حق وارد کردن آنها بمیزان و یا مبلغ معینی بارعایت مقررات ماده ۳ از طرف دولت بکسان دیگر واگذار می شود. معنایش این است که این شخص که میخواهد جنس صادر کند باید اسعار خودش را بدولت واگذار کند و اگر خواست از خارج مقداری جنس که اجازه ورود دارد وارد کند از میزان اسعارشان کسر می شود و برای صدور جنس از نظر توازن صادرات و واردات دولت باو جواز صدور میدهد و این شخص جنس وارد کرده است بدون اینکه استفاده بکند این صورت ظاهر ماده است که اینطور مفهماند. یکی هم اصلاح عبارتی است اول ماده اینطور تنظیم شده است که هر صادر کننده ملزم است در ظرف مدتی که در موقع صدور تعهد خواهد کرد و حداکثر آن هشت ماه خواهد بود اگر این عبارت را اینطور اصلاح فرمایند که هر صادر کننده ملزم

است که در ظرف مدتی که حداکثر آن هشت ماه خواهد بود اینطور بهتر مقصود را میرساند.

وزیر عدلیه - گمان میکنم وقتی که در کمیسیون مذاکره کردیم و اشخاص دیگری هم که با آنها شور شد همینطور هم در فراکسیون که صحبت شد معانی را که آقا استنباط کردند دیگران اینطور استنباط نکردند و نظر ما این نبود که آقا فرمودند ببارت اخیری ما وقتی که آمدیم و جواز ورود دادیم بکسی باید معادله تجارتهی خودمان را نگاه کنیم و به پینیم که جنس صادر کرده اند یا خیر اگر کسی که جنس صادر کرده و جواز صدور داشت و ارائه داد بخود آن شخص جواز ورود داده میشود و اگر تصدیق صدور را بدیگری داده بود باو جواز صدور داده خواهد شد ولی اگر مدت سه ماه اعتبار جواز منقضی شد آنوقت برای رفع حوائج مملکت یعنی رفع حوائجی که مملکت بورداتش دارد البته يك اشخاص دیگری ما باید جواز بدهیم و اما اینکه فرمودند که اگر اشخاصی جنس صادر کردند و مدت اعتبار جوازشان گذشت و برای ورود اجناس به اشخاص دیگری هم جواز وهم اسعار داده می شود مقصود این نبود وقتی که مینویسد اسعار مزبوره در مرحله اول برای وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ تخصیص داده می شود معنایش این است که احتیاجات مملکت با اسعار اختصاص بورد کردن مال التجاره ندارد. مملکت احتیاج با اسعار دارد در درجه اول برای وارد کردن مال التجاره و لکن در ضمن برای خیلی مسائل دیگر احتیاج با اسعار دارد مثلاً برای مخلصین که در خارج هستند و همچنین مسائل دیگر. البته در مرحله اول آساری که در نتیجه صادرات بدست می آید در مرحله اول باید بمصرف واردات رسانید و بعد آنچه که اضافه ماند بمصرف دیگر مقصود از ماده این است و تا بحال هم اینطور فهمیده شده است و در کمیسیون هم هیچکس مطلب دیگری غیر از این از ماده استفاده نکرده است. حالا اگر این توضیحی را که بنده دادم شما کافی میدانید بسیار خوب و اما راجع به اصلاح عبارتی که برای اول ماده فرمودید گمان میکنم همانطور که نوشته است باید باشد زیرا صادر کننده باید در موقع صدور تعهد

کند که در ظرف مدتی که حداکثر آن هشت ماه خواهد بود در صورتیکه لازم است همینطوریکه هست نوشته شود.

رئیس - پیشنهادها قرائت میشود:

پیشنهاد آقای دکتر طاهری

بنده پیشنهاد می کنم قسمت اول ماده ۱۳ بترتیب ذیل اصلاح شود: هر صادر کننده ملزم است در ظرف مدتی که در موقع صدور تعهد خواهد کرد و حداکثر آن هشت ماه خواهد بود اسعار خارجی خود را به میزان تقویمی که در موقع صدور بر باریک طلا بعمل می آید بدولت بفروشد الی آخر ماده

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - اینجا در ماده نوشته شده است که صدی صد اسعار خودش را صادر کننده ملزم است بدولت بدهد و ممکن بود تقویمی که میشود با اسعاری که از فروش جنس حاصل میشود تفاوت داشته باشد و اسعار حاصله زیاد تر از آن میزان تقویم جنس باشد در آن صورت صادر کننده ملزم نیست که اسعار زیادش را هم بدولت بفروشد بنا بر این قسمت صدی صد در اینجا لزومی ندارد بعلاوه يك تذکری هم دارم چون این اسعار خارجی باید بدهد به صادر کننده و مبلغ مال التجاره که صادر میکند آنها باید باریال طلا باشد که با اسعار خارجی ما تفاوتی نداشته باشد برای تامین این دو نظریه این پیشنهاد شد.

مخبر - عرض کنم که اگر چه مقصود از صدی صد عبارت بود از صدی صد قسمت مال التجاره تقویم شده معذالک به نظر بنده اصلاحات پیشنهادی آقای دکتر طاهری ضروری ندارد و بنده از طرف کمیسیون قبول میکنم **کفیل وزارت اقتصاد ملی** - بنده هم موافقم.

رئیس - پیشنهادی از آقای و نوق رسیده است قرائت

می شود.

پیشنهاد آقای و نوق

مقام منبع ریاست دامت عظمته. سطر ادل ماده ۱۳

و بطریق ذیل پیشنهاد میکنم هر صادر کننده ملزم است در ظرف مدتی که حداکثر آن هشت ماه خواهد بود الی آخر

آقا سید مرتضی و نوق - بنده مسترد میدانم

رئیس - رأی میکنیم به ماده ۱۳ بارعایت پیشنهاد آقای دکتر طاهری که آقای مخبر و ذولت هم قبول کردند موافقین قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۴ قرائت میشود:

ماده ۱۴ - نسبت باجناسی که جزء فقره ب از ماده ۵ بوده و مطابق ماده ۶ قانون متمم قانون اسعار خارجه اجازه ورود داشته و تا قبل از دهم اسفند ۱۳۰۹ بمقصد مستقیم ایران حمل شده باشد تا آخر اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ اجازه ورود داده خواهد شد مشروط بر اینکه وارد کننده تعهد کند که بمیزان اجناس ورودی خود محصولات ایران را در ظرف چهار ماه صادر نموده یا تصدیق صدور تسلیم نماید.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست (گفته شد خبر) موافقین با ماده ۱۴ قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ۱۵ قرائت میشود:

ماده ۱۵ - کلیه اجناسی که جزء فقره ب ماده ۵ بوده و پس از اجرای این قانون برخلاف مقررات آن وارد مملکت شود قاچاق محسوب و ضبط خواهد شد و مرتکب نیز به تا شش ماه حبس تادیبی محکوم خواهد گردید **رئیس** موافقین با ماده ۱۵ قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده ۱۶ قرائت میشود:

ماده ۱۶ - کسانی که مرتکب اختکار شوند مطابق ماده ۲۴۲ قانون مجازات عمومی مجازات شده و بعلاوه دولت جنس اختکار شده را به قیمت عادلانه به فروش خواهد رسانید

کسانی که تعهد صدوری خود را مطابق ماده ۳ و یا تعهد آساری خود را مطابق ماده ۱۳ انجام ندهند تا میزان

پیشنهاد آقای طهرانچی

اینجانب پیشنهاد مینمایم ماده ۱۶ با فطرین اصلاح شود. ماده ۱۶ اشخاص یا مؤسساتی که برخلاف شرایط مذکور در جواز ورود از قبیل فروش به قیمت عادلانه و تبعیض نکردن در فروش عمل کرده و یا مرتکب اختکار شوند از یک تا سه سال از حق وارد کردن جنس محروم خواهند شد. علاوه بر تکلیف اختکار مطابق ماده ۲۴۲ قانون مجازات عمومی مجازات شده و دولت جنس اختکار شده را به قیمت عادلانه فروش رسانیده و حاصل فروش جنس را صاحب آن خواهد داد. اشخاصی که تعهد صدور خود را مطابق ماده ۳ و ماده ۱۴ و یا تعهد اسماری خود را مطابق ماده ۱۳ انجام ندهند تا میزان خمس تعهد انجام نشده جزای نقدی و از سه ماه تا شش ماه به حبس تأدیبی و یا یکی از این دو مجازات محکوم خواهند شد. جعل تصدیق صدور و جواز ورود جعل اسناد رسمی محسوب شده و مرتکب آن به مجازات قانونی خواهد رسید. مأمورینی که برخلاف واقع تصدیق صدور داده و یا برخلاف مقررات این قانون جواز ورود بدهند یا در دادن تصدیق صدور و یا جواز ورود اعمال غرضی نمایند به حبس مجرد از دو تا پنج سال محکوم خواهند شد.

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - چون ماده ۱۶ از برای مجازاتهای است که اشخاصی که مخالف مقررات این قانون رفتار کنند بآن مجازات میشوند و چیزی که در لایحه است من جمیع الجملات این را پیش بینی نکرده این بود که بنده پیشنهاد مذکور را دادم و علاوه از برای مأمورینی هم که برخلاف یعنی در دادن جواز غرض رانی میکنند انهم معلوم نبود که چه جزائی خواهند داشت این بود که این پیشنهاد را بنده تقدیم کردم.

دشتی - بنظر بنده پیشنهاد آقای طهرانچی بدنیست و کامل تر از آن چیزی است که در اصل لایحه است ولی فقط در اینجا به عقیده بنده خوب است یک چیزی اضافه شود. در آن کلمه «فروش به قیمت عادلانه و

تبعیض نکردن در فروش عمل کرد () لازم دارد. انطوریکه میخوانند عمل کرد بود و باید عمل کرده باشد. بطوریکه پیشنهاد کرده اند بنده قبول میکنم

کفیل وزارت اقتصاد ملی - بنده هم موافقم

دکتر طاهری - این پیشنهاد بجای ماده است. بنده حالا با این پیشنهاد که در حقیقه ماده است مخالفم

رئیس - بفرمائید

دکتر طاهری - در اول این ماده نوشته شده است که اشخاص یا مؤسساتی که برخلاف مواد این قانون رفتار کنند جزا شان چه چیز است در وسط ماده نوشته شده است اشخاصی که تعهد صدور یا تعهد اسماری خودشان را انجام نداده اند. در قسمت بعدی فقط اشخاص است در صورتیکه در ابتدا مؤسسات را هم قید کرده است و چون تجارت منحصر بشخص نیست و مؤسساتی هم ممکن است از این تعهدات فرار کرده باشند بنده خواستم بینم برای مؤسسات هم شخصیت قانونی قائل شده اند یا اینکه از نظر اقتاده است و بساید اضافه شود.

وزیر عدلیه - بنده مقتنم می شمارم این توضیحی را که آقا خواستند بعنوان مخالفت و مخصوصاً با توجه دادن به آقایان باینکه عرایضی که میکنم در موقع تعبیر این ماده معنی این ماده خواهد بود وقتی که ما مینویسیم اشخاص بطور کلی است یعنی شخص حقوقی و فرد و در بالا یک توضیحی داده ایم اشخاص یا مؤسسات و در پائین بعنوان اشخاص نوشته شده است و مسلم است که اگر یک مؤسسه هم مرتکب یکی از جرمها شد بدیهی است مؤسسه که حبس نخواهد شد آن شخص مسؤول مؤسسه که مرتکب این عمل شده آن شخص مجازات خواهد شد اشخاص که نوشته شده برای این است که هم شخص حقوقی را بگیرد و هم غیر حقوقی را

رئیس - خطاب به آقای یونس آقا پیشنهاد شما تأمین شده است در این پیشنهاد که حاصل فروش به صاحبش برسد. پیشنهادی از آقای بوشهری رسیده است

پیشنهاد آقای بوشهری

پیشنهاد میکنم در آخر ماده ۱۶ جمله ذیل اضافه

شود. تخلفات مذکوره در این ماده بایستی به محاکم صالحه رجوع و پس از ثبوت جرم و محکومیت متخلف مجازاتهای مقرر در حق شخص محکوم اجراء شود.

رئیس - آقای بوشهری

بوشهری - عرض کنم البته مجازات اشخاص متقلب یا مرتکبین قاچاق یا اختکار بسیار پسندیده است ولی از طرفی نباید آنها را دستخوش یک اراده یا اغراض یک مأمورین دولتی در ولایات قرار داد. فلان امین مالیه یا فلان رئیس گمرک ممکن است روی یک اغراض شخصی که بایک تاجری دارد بگوید آقا تو گران فروختی یا اختکار کردی البته این موضوع باید در یک جائی ثابت شود و وقتی که محکوم شد تمام این شدائد و جرائمی که برایش مقرر کرده اند در باره اش اعمال شود. امروز ما باید جلب اطمینان مردم را بسکنیم و بیش از همه چیز بابت اعتماد مردم را زیاد کرد و تأمین قضائی داد که مردم امنیت داشته باشند البته همانقدر که مجازات یک نفر متخلف لازم است تا این اشخاص صالح و درستکار هم لازم است خواستم این جمله تأمین شده باشد که پس از ثبوت در یک محکمه صالحه مجازات مقرر در باره آنها اعمال شود

وزیر عدلیه - بنده با اصل فکر آقا گمان نمیکنم که اختلاف نظر زیادی داشته باشم و یک اختلاف نظر جزئی دارم ولی پیشنهاد را گمان نمیکنم ضرورت نداشته باشد آن قسمتی که با ایشان موافقم این است که مسلم است بدون اینکه آقا هم بگویند و اینجا هم بنویسند مجازات ممکن نیست مگر اینکه یکی از محاکم صلاحیت دار قائل شده باشد ولی این جا یک قسمت دیگر هم در این ماده هست که بنده با ایشان در آنجا اختلاف نظر دارم و آن اینست که اگر یک کسی از قوانین تعرض کرد در ماده هست که تا سه سال حق جواز باو داده نخواهد شد. این دیگر مسئله محکمه نیست اقامه محاکمه نیست این مجازات اداری است. اگر یک مؤسسه تجارتنی آمد یک جنسی را وارد کرد بیک قسمت فروخت و بیک قسمت دیگر فروخت

خمس تعهد انجام نشده جزای نقدی و از سه ماه تا شش ماه به حبس تأدیبی و یا یکی از این دو مجازات محکوم خواهند شد. جعل تصدیق صدور و جواز ورود جعل اسناد رسمی محسوب شده و مرتکب آن به مجازات قانونی خواهد رسید. مأمورینی که برخلاف واقع تصدیق صدور داده و یا برخلاف مقررات این قانون جواز ورود بدهند به حبس مجرد از دو تا پنج سال محکوم خواهند شد

رئیس - آقای طهرانچی

طهرانچی - اینجا بنده در ماده ۱۶ میخواستم دولت یک توضیحی بدهد که این قضیه اختکار چه طور است نسبت به تمام این اشخاص است که در ایران تجارت میکنند یا نسبت بیک طبقه مخصوصی است مثلاً این قانون عمومیت دارد که هر تاجری از داخله یا خارجه جنس را اختکار کرد یا باساعزش را بدولت نداد دولت این قانون را در حق او اجراء نمیکند برای اینکه اگر تبعیض در این قضیه بشود بنده تصریح میکنم که ممکن است یک عده از تجار دچار زحمت بشوند و بکلی مستأصل و پیریشان شوند و دیگران استفاده کنند.

وزیر عدلیه - نظر آقا را بنده فهمیدم ولی حقیقتاً کسل شدم از فرمایش ایشان و باور کنید عرض کنم قانون که می آید به مجلس شورای ملی و مجلس رأی میدهد که هر کس اختکار کرد هر کس برخلاف مقررات عمل کرد فلان جزای نقدی یا به فلان مجازات محکوم می شود آقا این مسئله دیگر جای تردید باقی نمیگذارد که نماینده محترم اینجا تردید فرمایند و فرمایند که آیا این قانون نسبت بعموم است یا اینکه نسبت بیک طبقه مخصوصی مجری خواهد بود و فقط داخلی ها خواهند بود این مسئله بنده را خیلی متأثر کرد. آقا تصور میکردند این مسئله محل تبعیض باشد خیر قانون سلطنتی درباره عموم بطور تساوی اجراء میشود و متخلف هم البته هر که باشد مجازات می شود. حقیقتاً این فرمایش آقا مناسب نداشت.

رئیس - پیشنهادی از آقای طهرانچی رسیده است قرائت میشود:

اینرا دیگر بخوانید رسیدگی کنند و تا تمیز برود تصدیق نفرمائید که ما نمیتوانیم قانون را اجرا کنیم این قسمتش اداری است ولی سایر قسمتهای دیگرش البته باید در محاکم رسیدگی بشود و بعد مجازات شود.

رئیس - آقایانیکه ...

یک نفر از نمایندگان - استرداد کردند

بوشهری - اگر منظور بنده نامین شده استرداد میکنم

رئیس - استرداد میفرمائید؟

بوشهری - بل

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای طهرانچی که آقای مخبر و آقای وزیر قبول کردند بملاوه افزودن (ه) که آقای مخبر تذکر دادند آقایانیکه موافقت قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده هفده قرائت میشود

ماده ۱۷ - دولت مکلف است از کارخانجاتیکه برای حوائج مهمه داخلی احداث میشود و قبلاً با ایجاد آن موافقت کرده است حمایت نموده و انحصار ورود اجناس متشابه مصنوعات کارخانجات مزبوره را در پانزده سال از تاریخ اجراء این قانون برای خود محفوظ دارد

رئیس - کسی تقاضای مذاکره نکرده است فقط دو پیشنهاد از طرف آقای دکتر طاهری و آقای طالش خان رسیده است دائره حذف ماده . رای میگیریم بخود ماده اگر موافق نبودند رأی نمیدهند طبعاً حذف میشود موافقین با ماده هفده قیام فرمایند

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . ماده هیجده که حالا ماده هفده میشود قرائت میشود

ماده ۱۷ - هر قسمتی از مقررات قانون تفتیش اسعار مصوبه ۶ اسفند ۱۳۰۸ و قانون متمم قانون تفتیش اسعار مصوبه ۳۱ تیرماه ۱۳۰۹ که منافی با مقررات این قانون باشد ملغی است
رئیس - نظری نیست؟

مرتضی قلیخان بیات - بنده عرض دارم

رئیس - آقای بیات

مرتضی قلیخان بیات - بنده در این ماده میخواهم يك تذکری به هیئت دولت عرض کرده باشم و آن این است که در قوانین يك موادی را که قرض میکنند یا يك جوائی میکنند باید بایستی معین بکنند و اسم برده شود بجهت این که اگر بطور مبهم نوشته شود بسا قضیه بعد ها اسباب اشکال خواهد شد در طرز اجرا . بواسطه این که این جا مینویسیم : (هر قسمتی از مقررات قانون تفتیش اسعار مصوبه ششم اسفند ۱۳۰۸ و قانون متمم قانون تفتیش اسعار مصوبه ۳۱ تیرماه ۱۳۰۹ که منافی با مقررات این قانون باشد ملغی است) این ممکن است بعد در اصل تشخیص آن مواد يك اختلاف نظر هائی حاصل شود بنابراین بنده عقیده ام این است که دولت ملاحظه این قسمت را بنماید و دقت فرمایند آن موادی که حقیقه بایستی ملغی شود آن را اسم ببرند که بعد ها اسباب زحمت نشود .

وزیر عدلیه - البته مطلبی را که میفرمایند هر قدر میسور باشد وسط داده شود خوبست ولی در خارج از این قسمت هم چنانچه ملاحظه میفرمائید همینطور ذکر میکنند یعنی در سایر قوانین هم ذکر میکنند فلان ماده و فلان ماده و سایر موادی که منافی با این قانون است چرا این کار را میکنند از برای این است که گاهی ممکن است فقحن متوجه نباشد بيك قوانینی که چند سال پیش از این بوده است و آنها بجای خودش هست و اگر نویسند ممکن است که محل تردید بشود حالا بطور کلی نوشته شده است و البته ما هم در آیه سعی میکنیم تا آن اندازه که برابغان میسر میشود عمل کنیم

رئیس - موافقین با ماده هفده قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده هیجده قرائت میشود ماده ۱۸ - این قانون پس از تصویب بموقع اجرا

گذاشته میشود و وزارت اقتصاد ملی مأمور اجرای آن خواهد بود

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - بنده عقیده ام این است که عرض وزارت اقتصاد ملی دولت نوشته شود بهتر است چون يك مرادی هست که به وزارت مالیه و وزارت عدلیه هم مربوط است

رئیس - آقای وثوق

سید مرتضی وثوق - بنده هم همین نظریه را دارم

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - اینجا مسؤل اجرای قانون يك وزارتخانه است و هیچوقت مسؤل قرار دادن يك وزارتخانه موجب این نمیشود که سایر وزارتخانها در حدود وظائف خودشان از همراهی در آن کوتاهی نمایند مسلم است که يك وزارتخانه که قانون را پیشنهاد میکند خود او هم مسؤل است سایرین هم در مقابل مسؤلیت تضامنی که دارند البته باید در اجرای آن شرکت کنند يك وزارتخانه اسم برده میشود و دیگران هم در آن شرکت دارند بنا بر این يك وزارتخانه کافی است

رئیس - پیشنهادی رسیده است قرائت میشود

پیشنهاد آقای مؤید احمدی

بنده در ماده (۱۸) پیشنهاد میکنم در جمله آخر که هیئت دولت مأمور اجرای آن خواهد بود

رئیس - فرمائید

مؤید احمدی - عرض کنم که این قانون بعقیده بنده سه وزارتخانه مستقیماً مأمور اجرائش هستند علاوه از مسؤلیت مشترکی که هیئت وزراء دارند يك قسمت راجع بکمرک است تمام اعمالیکه در این قانون میشود در کمرک میشود و کمرک جزو وزارت مالیه است يك قسمت مال وزارت اقتصاد است يك قسمت مال وزارت عدلیه است آن قسمتهای جزائی این است که بنده پیشنهاد کردم که دولت مأمور اجرای این قانون باشد .

مخبر - عرض کنم که اولاً شما نمیتوانید يك لایحه یا يك قانونی را نشان بدهید که دولت مأمور اجرای آن نباشد البته تمام قوانین و اباید دولت اجرا کند اختصاص باین لایحه و این قانون ندارد و باز ممکن نیست بيك قانونی بگذرانید که يك وزارتخانه مأمور اجرای آن باشد ولی این قسمت يك جنبه فورمالیته دارد یکی دیگر اینکه بالاخره کار های اجرای قانون باید در کجا تمرکز پیدا کند آخر هیئت دولت یعنی چه ! هیئت دولت یعنی هیئت وزراء آنوقت تمام کار های راجع باقتصاد در آنجا باید بگذرد؟ خیر اینطور نیست این مربوط بوزارت اقتصاد ملی است البته مساعدتی که بخواهند از وزارت عدلیه از وزارت مالیه از نظمیة از امنیه از وزارت داخله از تمام اینها میگیرند باید يك وزارتخانه بخصوص مسؤل اجرای آن باشد که کارها را منظم کند و به هیئت دولت تقدیم نماید .

رئیس - بنده توجه آقایان را جلب میکنم که این پیشنهاد را با ایشان باید استرداد کنند و یا این که دولت موافقت فرمایند زیرا اگر رأی بگیریم و قابل توجه بشود باعث می شود که تصویب لایحه به تعویق بیفتد

وزیر عدلیه - بنده حقیقت نمی خواستم عرض بکنم چون بيك قدری هم وقت گذشته است ولی حالا مختصراً عرض میکنم که اینجا چه هیئت دولت نوشته شود چه وزارت عدلیه و چه وزارت اقتصاد ملی نوشته شود هر کدام از اینها باشد هیچ اهمیت ندارد و بنده تصور میکنم بهترین است که آقایانیکه این پیشنهاد را کرده اند استرداد کنند که حالا در این دم آخر گرفتار بيك کشمکش نشویم

مؤید احمدی - بنده استرداد میکنم

رئیس - موافقین باماده ۱۸ قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . مذاکره در کلیات است آقای فهیمی **فهیمی** - این قانون انحصار تجارت که امروز از مجلس گذشت (دشتی - هنوز نگذشته است) بازحاتی که در کمیسیون آقایان

اعضاء کمیسیون کشیده اند و سایر آقایان شبها تا ساعت دوازده و یک بعد از نصف شب در فراکسیون زحمت کشیدند و این قانون را نوشته اند البته با یک نیت با یکی برای خدمت به مملکت است و امیدواریم که هیئت وزراء هم در اجرای این قانون بهمان نیتی که داشتند موفق شوند لیکن قبل از گذشتن این قانون بنده یک مسائلی را خواستم اینجا عرض کنم و امیدوارم که آقایان نمایندگان محترم و هیئت محترم وزراء با عطف توجه کامل به عرایض بنده تصدیق فرمایند که برای نیل بمقصد اصلی یعنی اصلاح اوضاع اقتصادی مملکت اینها یک مراحل تحولی و موقتی است و ما برای اجرای مقصود خودمان باید یک کارهای دیگری هم بکنیم همه میدانند که این اوضاع بحران اقتصادی ما اساساً ناشی از وضعیت مملکت خودمان نیست بلکه اینها انعکاسات یک بحران مهیبی است که در تمام دنیا است و حقیقه بحران اقتصادی ایران بمنزله یک ترشحات باران و رعد و برقی است که بکوه بیاید و اثراتش به شهر زده می شود در مدت جنگ تقریباً چهل و هفت در صد طلای کل عالم را امریکا جمع کرده بود و تمام دول اروپا را نگاهداری میکرد امروز بیک وضعیاتی افتاده است که بانکهایش دسته دسته ورشکست میشوند و استمداد از دول اروپائی میکنند سایرین هم همین حال را دارند و برای خودشان چاره جوئی میکنند یعنی بوسیله برقراری مالیات ها و گمرکات سنگین و چیزهای دیگر توانستند وضعیات خودشان را اصلاح کنند ولی متأسفانه بالاخره منتقل شدند که این وضعیات و مبادله تعرفه گمرکی و این تصمیمات نه فقط چاره برای اصلاح وضعیات اقتصادی آنها نشد بلکه یک اشکالات بیشتری ایجاد کرد ملتفت شده اند که هیچکدام با وسائل موجوده خودشان نمیتوانند از این ورطه مهلك نجات یابند بلکه باید دست بدست یکدیگر بدهند و استمداد کنند از همدیگر تا بتوانند این روابط از هم گسیخته اقتصادی را دوباره به یکدیگر متصل کنند برای این مقصود بجای مؤسسات انفرادی که همیشه داشتند از قبیل

مواد صادره یکی مسئله فلاحات است مسئله فلاحات نه فقط در ایران بلکه در تمام دنیا امروز یک مرحله سختی را طی میکنند و بقدری اهمیت دارد که یکی از مواد مهمه پرگرام جامعه ملل واقع شده است و دو چیز مسئله فلاحات را امروز در مملکت ما متزلزل میکند یکی کافی نبودن اعتبار بانک فلاحاتی یکی دیگر عوائد کمی که عاید زارع میشود البته این و ضعیفات با اصول فلاحات امروزه اصلاح شدنی نیست و با سرمایه هائیکه امروز فلاحین دارند نمیتوانند فلاحات را تقویت بکنند تکلیف دولت این است که در این مسئله خیلی جدیت کند البته خواهند فرمود که این عملیات محتاج بطول وقت است بنده قبول دارم و لی چیزی که هست ما سالها این عبارت را میشنویم و می بینیم که همیشه انتظارات ما کنار میماند و هیچوقت پیشرفت نمیکند بطورمثال یک چیز مختصری را عرض میکنم هیجده سال است راجع به آبادی و اصلاح این چمن کمال آباد با وزارت مالیه مذاکره است که آیا پنجسال اول را مالیات بگیرند یا ده سال بعد هیجده سال است که در اطراف اینموضوع مذاکره میشود یا کاهی صحبت میشود که در اطراف رود کارون زمینهای خوب داریم که اگر زراعت کنیم سالی چندین میلیون پنبه میبریم چه میکنم چه میکنیم ولی در ظرف اینمدت هنوز یک زرع مربع هم اصلاح نشده پس یقیناً باید که عمل و حرف را بهم نزدیک کرد حالا اگر عمل و حرف را در کفه ترازو بگذاریم می بینیم قسمت عمل خیلی پاره سنگ میبرد یکی دیگر از منابع عایدی ما معادن است البته معادن را وقتی بنده عرض میکنم هیچ نظرم بنمک صائین قلعه نیست که بیش از آن فعلاً موضوع معدنی نداریم نظربنده میروید به معادن نفت جنوب که یکی از معادن ماست بنده یک طرحی در دوره قبل پیشنهاد کرده بودم بمجلس مقصود از این طرح چه بود این بود که مردم متوجه شوند به بینند که دولت ایران و قانون ایران برای استخراج معادن چه شرایط و چه اصولی را در نظر خواهد داشت

تا روی آن اصول جلب توجه سرمایه داران داخلی و خارجی بشود تاسیس شرکت بکنند مطالعات بکنند و شروع بعمل بکنند البته این مقدمات و مطالعات چندین سال وقت لازم دارد ولی قانون یعنی آن طرح در مجلس قابل توجه شد و بعد رفت در دوسبه ها خوابید و هیچ معلوم نشد چه شد ولی امیدواریم حالا که دولت متوجه است و میخواهد در مقام اصلاح اوضاع اقتصادی بر آید و ناچار باید محصولات طبیعی و صنعتی تهیه کند این مقدمات را تحت مطالعه قرار دهند و طوری کنند که ما نکس پیدا نکنیم و امیدوار شویم . البته بنده مخالف اشعار بعضی از شعراء نیستم ولی در بعضی قسمتها هم همراه نیستم که مثلاً (کهن جامه خویش پیراستن به از جامه عاریت خواستن) البته راست است که جامه خویش پیراستن بهتر است ولی با کهنه بودن آنها موافق نیستم مثلاً بعضی میگویند کشمش میخوریم قند میخوریم کرباس میپوشیم ماهوت نمیپوشیم آقایان تجربه فرمودند که اینها دروغ است قند هم میخورند ماهوت هم میپوشند نهایت من عرض میکنم که قند را هم خودم درست کنم ماهوت را هم خودم درست کنم اگر موفق نشدم لااقل چیز دیگری در مقابل تهیه کنیم ما عوض اینکه من حالا میروم التماس میکنم آقا این کشمش را بگیر یک قدری قند بمن بده او بیاید بگوید این قند را بگیر از محصول خودت بمن بده ما که داریم وسائل این کار را چرا جدیت نکنیم چرا همراهی نکنیم چرا همه ما منتظر هستیم که باوردن چهار قسم اجناس غیر لازم همه جیب همدیگر را ببریم و تا موضوع انحصار یا اسعارپیش میآید خوشوقت شویم از اینکه امروز ما فلان جنس را خوب فروختیم و بالاخره فردا قیمت ها را ببریم بیک درجات بالائی . این نیست آقا باید که افراد زندگانی خودشان را همیشه مربوط کنند بزندگانی جامعه اگر امروز مملکت ایران دارای ثروت و اهمیت نباشد بنده فرد واحد هر قدر هم ثروت داشته باشم درجه صفر هستم و چه میتوانم بکنم؟! همانطور که دول بزرگ امروز

بهم مربوط هستند و بایستی با هم کار بکنند و احتیاج دارند بیکدیگر البته افراد هم همین فکر را باید داشته باشند و اگر این سلیدارتیه مابین افراد نباشد بآن نتیجه و مقصود آخری نخواهد رسید خلاصه عرض بنده این بود که هیئت دولت البته در اجرای این قانون باید همراهی بفرمایند ولی تمام توجهشان را باین قانون معطوف ندارند که با این قانون ما اوضاع اقتصادی را اصلاح میکنیم باید سعی کنند که ما از این قانون مستغنی شویم یعنی بتوانیم بعد از مدتی شاید این قانون را ملغی کنیم و بگوئیم ما محتاج باین قانون نیستیم باید منابع ثروت خودمان را زیاد کنیم و بکار بیندازیم و بگذاریم از آن راه مملکت و دولت و افراد ملت استفاده کنند (صحیح است) (احسن است)

وزیر عدلیه - فرمایشاتی را که آقا فرمودند يك نصایح و مواعظی است که حقیقه صحیح است ولی در یک قسمش بنده میخواهم عرض بکنم. مسلما دوره کار و عمل چند سالی بیش نیست که شروع شده است و خودشان هم انصاف میدهند که چند سالی بیشتر نیست و بالاخره زمان هم يك قدری لازم است در کارها پیش بیاید و البته در يك مثالی که برای چمن کمال آباد آقا زدند و فرمودند که هیجده سال است این مسئله مورد مذاکره است بنده عرض میکنم که در ظرف همین هیجده سال خود آقا هم وزیر مالیه بودند پس چرا انجام ندادند پس گاهی يك مسائلی پیش میاید که با اینکه مهم است میماند ولی رویهمرفته بنده اطمینان میدهم که دولت سعی خواهد کرد و جدیت خواهد کرد که این قانون را به نحو صحیحی اجرا کنند و نصایح آقارا هم در نظر بگیرد و البته اگر در يك مواردی هم نقصی در کارها پیدا شد آقابان تذکر میدهند ما هم متوجه میشویم و دست بدست بکدیگر میدهیم و کار را اصلاح می‌کنیم و از پیش میرود.

رئیس - آقای فرشی فرمایشی داشتید؟

فرشی - بنده عرض مختصری داشتم.

رئیس - بفرمائید.

فرشی - نماینده محترم آقای فریمی مطالب مهمه را در پشت این تریبون بیان کردند بنده هم میخواستم دولت را بیک مسئله مهمی که پس از موفقیت این قانون لازم است که نسبت بان عطف توجه بفرمایند بعنوان تذکر عرض کنم و آن اینست که امیدوارم انشاء الله دولت در نتیجه اثرات این قانون موفق شود صادرات و واردات این مملکت را بطور نوازن و تعادل انجام دهد ولی این نکته که بنده میخواستم عرض کنم این است که تنها تعادل و توازن کافی نیست و آنوقت دولت و مخصوصا وزارت اقتصاد ملی بایستی نمایند که این اخذ و اعطاء و این داد و ستد و این تجارت و این معامله با دست خودش یعنی اتباع خودش باشد زیرا ما می بینیم جاهائی که صادراتشان بیش از وارداتشان است مثلا اگر شما ملت هند را پیش خودتان بگذارید خواهید دید صادراتشان بیش از وارداتشان است ولی در نتیجه ملت هند فقیر است برهنه است خانه هم ندارد چرا برای اینکه این داد و ستد و این تجارت با دست هندی نمیشود با دست دیگران میشود و منافع حاصله بمملکت هندیها می‌رود این است که بنده عرض میکنم که حتی المقدور سعی کنید که این اخذ و این داد و ستد حاصل دست خودمان باشد. (صحیح است)

وزیر عدلیه - عرض کنم حسن نیت آقابان را که وقتی میفرمایند صحیح است بنده تصدیق دارم ولی ب اصل مقصود تطبیق نمیکنم. آقا بالاخره مملکت ایران يك مملکتی است که درش باز است و هر کس می آید در این جا کار میکند و يك قوانینی هم دارد که بر طبق آن عمل میشود و هیچ استثناء هم نمیشود. بنده نمیدانم چرا شما در عین اینکه تصدیق می‌کنید چرا میخواهید این جا بنشینید و بگوئید ما فکر مان را جمع میکنیم دور خودمان و با هر کسی که اهل این مملکت نباشد يك ضدیق و يك سوء نیت داریم این طور نیست آقا ما از برای وضعیت تجارتمی خودمان آمدیم و خواستیم يك مبادله حاصل بکنیم البته تجارها نباید

بنشینند و بگذارند که کار بیفتد دست دیگران. بنده قطع دارم خود آقا هم که فرمودند با حسن نیت است آخر آقا که بابت خودشان همراه نیستند فرمایشات آقا می‌رود به خارج و نوی جراید نوشته میشود خود آقا که تشریف ندارند همه کس که اطلاع از حال آقا ندارند بنده که مطلع هستم البته میدانم نظر نان این بوده است ولی در عین حال باید فکر این را کرد آن چیزی که نوشته میشود و دیگران میخوانند سوء تعبیر نشود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رای میگیریم بجمع قانون موافقین با مجموع قانون قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

رئیس - آقای وزیر مالیه

[۴ - تقدیم لایحه بودجه و لایحه متمم بودجه]

وزیر مالیه - بنده کار زیادی ندارم لایحه بودجه ۲۱۰ را آورده‌ام که بجمع شورای ملی تقدیم کنم آقایان مسبقند که وقت مضیق است و ما با همه گونه سعی که کرده‌ایم که زودتر تمام کنیم این وقت میسر شده است و این لایحه بودجه بهر حال برای حسن انتظام امور باید قبل از آخر سال بگذرد و تصویب شود که کارها ب جریان بیفتد و الا کارها معوق میماند بنابراین بعضی قوانین دیگری که مربوط بودجه است و آقایان مسبق هستند با ارسال هم داشتیم و بعنوان متمم بودجه از مجلس گذشته است ما هم

امسال بهمین ترتیب کردیم یعنی خود قانون بودجه را يك ماده واحده کردیم با فهرست عایدات و مخارج که منضم به آن است و تقدیم میکنیم و لایحه که مشتمل بر جزئیات جریان امور بودجه و حسن جریان انتظام اوست آن هم در مقام خود خیلی مهم و لازم است و تا اندازه هم فوری است آنرا هم در ضمن يك لایحه دیگر تحت ۳۳ ماده تقدیم میکنم و میخواهم از آقایان تمنا کنم که لطفی بفرمایند که هر دوی این لایحه‌ها قبل از آخر سال بگذرد برای اینکه همان لایحه متمم بودجه نکاتی را متضمن است که بدون آن خود لایحه قانونی بودجه ب جریان منظم نخود نمی‌افتد.

[۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - کمیسیون بودجه اراده خودش را بمن گفته است که من بر عرض مجلس برسانم کمیسیون بودجه آماده است با جلسات استمراری و مراقبتی فاصله آنچه را که بمنفعت مملکت میدانند تعاقب کند. و آقای وزیر مالیه هر وقت حاضر باشند کمیسیون را در مقابل خود آماده می‌بینند آقایان موافق با ختم جلسه هستند؟ (نمایندگان بلی) جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده پنجشنبه فردا سه ساعت قبل از ظهر دستور بودجه مجلس شورای ملی و لایحه مسکوکة معیوب و اعتبار اجرائیات وزارت عدلیه

مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مقنن قانون انحصار تجارت خارجی

ماده اول - برای اجراء قانون مصوبه ۶ آشفند ۱۳۰۹ راجع بالخصار تجارت خارجی مواد ذیل تصویب میشود.

ماده دوم - وارد کردن هر نوع محصولات طبیعی و یا صنعتی خارجه بایران مشروط بشرط حتمی صادر کردن محصولات طبیعی یا صنعتی ایران است در حدود قیمت صادرات مذکوره ام از اینکه خود واردکننده صادر کننده باشد و بابتوسط دیگری صادر شده باشد صدور اجناسیکه بطور انحصار صادر میشود بخود صادر کننده بیش از صدی بیست اجازه ورود نمیدهد. صدور نفت و مواد نفتی و محصولات شیلات مجوز ورود مال التجاره نخواهد بود ورود طلا بشکل شمس یا خاکه طلا از الزام صدور جنس معاف است

ماده سوم - دولت مجاز است حق وارد کردن محصولاتی را که خود نمیبخواد مستقیماً عهده دار شود بوسیله جوازهای مخصوصی و در تحت شرایط معینه باشخاص و یا مؤسسات مختلفه تجارته و اگذار نماید در جوازهای مذکور نوع و میزان مال التجاره و دفتر ورود و تمهیدات دیگر واردکنندگان از قبیل عدم احتکار و فروش جنس بقیمت عادله و تبعیض نکردن در فروش و امثال آن معین خواهد گردید طرز تقسیم جواز بین اشخاص و مؤسسات و میزانیکه بانها داده خواهد شد مطابق نظامنامه خواهد بود که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد

پس از تصویب اینقانون تا اول تیرماه ۱۳۱۰ ممکن است برای تحصیل جواز بجای ارائه تصدیق صدور تمهد قابل قبول نمود که تا اول شهریور ماه ۱۳۱۰ معادل جنسیکه وارد میگردد تصدیق صدور ارائه شود مجموع جوازهای صادره در مقابل تمهد نباید از صدی بیست و پنج کل احتیاجات سال ۱۳۱۰ تجاوز نماید

پس از اول تیر ماه ۱۳۱۰ دادن جواز ورود اجناس مذکوره در فقره (ا) ماده ۵ مشروط ب ارائه تصدیق صدور محصولات ایران بمیزان اجناس ورودیست مدت اعتبار جوازهای مذکوره در خود جواز تعیین شده و متناسب با مدتیکه برای وارد کردن جنس لازم است خواهد بود ولی در هر صورت از یکسال تجاوز نکرده و بدیگری قابل انتقال نخواهد بود.

تبصره - قیمت عادله عبارت است از قیمت تمام شده برای وارد کنندگان بعلاوه منافع متعارفی

ماده چهارم - در موازد ذیل وارد کردن هر نوع محصولات خارجی مجاز و از الزام صادر کردن محصولات ایران معاف خواهد بود.

(ا) اجناسیکه دولت برای احتیاجات خود وارد مینماید.

(ب) اجناسیکه برای عبور (ترانزیت) وارد خاک ایران میشود

(ج) اجناسیکه برای فروش نبوده و پول خرید آن در بازار ایران تحصیل نشده باشد بشرط اجازه مخصوص دولت

(د) اجناسیکه برای احتیاجات شخصی اشخاص و مؤسساتیکه دارای معافیت گمرکی هستند در حدود احتیاجات آنها و بشرط اجازه مخصوص دولت وارد میشود

(ا) ماشین آلاتیکه برای رفع حوائج مهمه مملکت از محصولات و مصنوعات خارجی وارد می شود بشرط اجازه مخصوص دولت

ماده پنجم - دولت مکلف است همه ساله قبل از اول تیرماه بادر نظر گرفتن مدتیکه برای سفارش و حمل اجناس لازم است و امسال بدون تاخیر بعد از تصویب اینقانون احتیاجات مملکت را باجناس ورودی معین کرده و برای اطلاع عامه اعلان نماید. اجناس ورودی مزبور بدوطبقه تقسیم خواهد شد

(۱) اجناسیکه حق وارد کردن آنها بمیزان و بامبلغ معینی با رعایت مقررات ماده (۳) از طرف دولت بکسان دیگر واگذار میشود.

(ب) اجناسیکه دولت حق وارد کردن آنها را برای خود محفوظ نموده و بکسی دیگر این حق را نمیدهد. صورتهای مذکوره راجع بپرس سال اقتصادی که از اول تیرماه تا آخر خرداد ماه سال دیگر است قابل جرح و تعدیل خواهد بود.

وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) بیش از مبلغ یا میزان معینه ممنوع است مگر با اجازه مخصوص هیئت دولت.

ماده ششم - وارد نمودن هر یک از محصولات خارجه بخاک ایران علاوه بر شرط صدور محصولات ایران مشروط بتادیه حقوق و عوارضیکه در موقع ورود اخذ میشود بمیزان هر یک قران دوخس ریال طلا خواهد بود حقوق صدوری نیز بهمین میزان اخذ میشود.

بعلاوه ممکن است از طرف دولت ساخته شدن آنها بطور خاص و وابسته شدن بشکل مخصوص شرط ورود قرار داده شود.

ماده هفتم - کلیه اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ از طرف دولت بین دفاتر گمرکی معین تقسیم شده و فقط بهمین میزان اجازه ورود از دفاتر مذکوره داده خواهد شد.

ورود اجناس اضافی از دفاتر معینه ممنوع است مگر با اجازه مخصوص دولت و همچنین دولت حق خواهد داشت که صدور باره اجناس ایران را فقط از دفاتر معینه تجویز کرده و از دفاتر دیگر منع نماید.

ماده هشتم - خارج کردن کلیه اجناس ورودی از گمرک که ورود آنها مقید بصدور محصولات ایران است مشروط بارائه جواز ورود و تصدیق صدور محصولات ایران بمیزان مال التجاره ورودی خواهد بود ولی نسبت باجناسیکه تا تیر ماه ۱۳۱۰ بر طبق ماده ۳ جواز ورود آنها باعتبار تعهد کسرفته میشود. ارائه تصدیق صدور قبلی لازم نخواهد بود - تصدیق نامهای صدوری مزبور در موقع خروج جنس ورودی از گمرک ضبط میشود.

خروج نمونه های اجناس از گمرک برای نشان دادن بمشتریان مجاز است ولی در موقع خروج مجموع جنس نمونه های مذکوره نیز در جزء تعهدات وارد کننده محسوب میشود.

ماده نهم - باستثنای تمواردیکه دولت خود متصدی صدور محصولات ایران شده یا حق انحصاری صدور خود را عملاً بکس دیگر واگذار نماید صدور سایر اجناس مقید به هیچ قیدی جز الزاماتی که قانوناً در موقع صدور باید رعایت شود نخواهد بود.

ماده دهم - در موقع صدور محصولات ایران اداره گمرک مکلف است که مخصوصاً محصولاتی را که صدور

آنها بر طبق اینقانون اجازه ورود اجناس خارجی را میدهد بدقت تقویم کرده و قیمت حقیقی صادرات مزبوره را مطابق نرخ محل دفتر صدور معین نماید

مبلغ صادرات مزبور و اسامی صادر کنندگان و مقصد صدور در دفاتر مخصوصی نیت خواهد شد و بر طبق تقاضای صادر کننده از طرف گمرک تصدیق صدور با ذکر مبلغ اجناس صدوری و اسم صادر کننده و مقصد صدور داده میشود تصدیق نامه های مذکور در ظرف سه ماه حق تحصیل جواز ورود اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ را معادل مبلغ صادرات بارائه دهنده میدهد.

در صورتیکه تا انقضاء سه ماه تصدیقنامه های مذکوره برای تحصیل جواز ورود ارائه نشود از درجه اعتبار ساقط بوده و معادل صادرات معینه در تصدیقنامه ها خود دولت میتواند جواز ورود اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ را بپرس که میخواهد بدهد. طرز تقسیم جواز های مزبوره و میزانیکه بیک شخص یا موسسه اجازه داده میشود و طرز تقویم مال التجاره های صدوری و ورودی و تعیین مقومین و محل تقویم بر طبق نظامنامه مخصوص که بتصویب هیئت دولت رسیده باشد بعمل میاید.

تبصره - اجناس ورودی نیز مطابق قیمت محل دفتر ورود تقویم خواهد شد

ماده یازدهم - دولت مکلف است موجبات مرغوبیت هر یک از محصولات صدوری مملکت را تهیه کرده و معین نماید که بیچه طرز و ترتیب باید تهیه شود پس از انجام مقدمات مزبوره و اعلام آن دولت مجاز خواهد بود از صدور محصولاتیکه مطابق نمونه و شرایط معینه نبوده و بواسطه عدم مرغوبیت سکنه بحسن شهرت صادرات مملکت وارد مینماید جلوگیری کند

ماده دوازدهم - اداره گمرک مکلف است بوسیله دفاتر خود احصائیه های منظمی از صادرات و واردات مملکتی باتعین اسامی وارد کنندگان و صادر کنندگان و نوع مبلغ و میزان صادرات و واردات بممالک مبدأ واردات و مقصد صادرات نگاهداشته و همراهه خلاصه احصائیه های مذکوره را بادارات مربوطه مرکزی ارسال دارد. از طرف ادارات مربوطه میزان واردات و صادرات باتقسیم آنها بممالک مبدأ و مقصد برای اطلاع عامه منتشر خواهد شد

ماده سیزدهم - هر صادر کننده ملزم است در ظرف مدتیکه در موقع صدور تعهد خواهد کرد و حد اکثر آن هشت ماه خواهد بود اسعار خارجی خود را بمیزان تقویمی که در موقع صدور جنس بریال طلا بعمل میاید بدولت فروشد - هیئت رزراء میتواند بعضی از صادر کنندگان را کلاً یا جزءً برای مدت معینی از این الزام معاف دارد.

اسعار مزبوره در مرحله اول برای وارد کردن اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ باید تخصیص داده شود. در صورتیکه قبل از انقضاء مدت معینه برای فروش اسعار بدولت صادر کننده باعتبار تصدیق صدور خود اجناس مذکوره در فقره (۱) ماده ۵ را در حدود جواز ورود گمرک خارج نماید معادل قیمت مال التجاره ای که وارد میکنند از تعهد اسعاری او کسر خواهد شد

ماده ۱۴ - نسبت باجناسیکه جزء فقره (ب) از ماده ۵ بوده و مطابق ماده ۶ قانون متمم قانون اسعار خارجه اجازه ورود داشته و تا قبل از دهم اسفند ۱۳۰۹ بمقصد مستقیم ایران حمل شده باشد تا آخر اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ اجازه ورود داده خواهد شد مشروط بر اینکه وارد کننده تعهد کند که بمیزان

اجناس ورودی خود محصولات ایران و در دو طرف چهار ماه صادر نموده با تطبیق تصدیق و تنظیم قنایا بقره
 ماده ۱۵ - کلیه اجناسی که جزء قرقه ب ماده ۵ بوده و پس از انجمن این قانون بر خلاف مقررات
 آن وارد مملکت شود قاچاق محسوب و ضبط خواهد شد و مرتکب نیز به سی سال حبس یا شش ماه حبس تأدیبی محکوم
 خواهد گردید
 ماده ۱۶ - استخاض یا مؤسساتیکه بر خلاف شرایط مذکوره در جواز ورود از قبیل فروش به قیمت عادل و
 تبعیض نکردن در فروش عمل کرده و یا مرتکب احتکار شوند از يك تا سه سال از حق وارد کردن جنس محروم
 خواهد شد علاوه مرتکبین احتکار مطابق ماده ۲۴۲ قانون مجازات عمومی مجازات شده و دولت جنس احتکار
 شده را به قیمت عادل و بفروش رسانیده اصل فروش جنس را بصاحب آن خواهد داد - اشخاصیکه تعهد صدور خود را
 مطابق ماده ۳ و ماده ۱۴ و یا تعهد اسعاری خود را مطابق ماده ۱۳ انجام ندهند تا میزان خمس تعهد انجام نشده
 بجزای نقدی و از سه ماه تا ۶ ماه به حبس تأدیبی و یا یکی از این دو مجازات محکوم خواهند شد
 جعل تصدیق صدور و جواز ورود جعل اسناد رسمی محسوب شده و مرتکب آن بمجازات قانونی خواهد شد
 رسید مأمورینی که بر خلاف واقع تصدیق صدور داده و یا بر خلاف مقررات این قانون جواز ورود بدهند یا
 در دادن تصدیق صدور و یا جواز ورود اعمال غرض نمایند بحبس مجرد از دو تا ۵ سال محکوم خواهند شد
 ماده ۱۷ - هر قسمتی از مقررات قانون تفتیش اسعار مصوبه ۶ اسفند ۱۳۰۸ و قانون متمم قانون
 تفتیش اسعار مصوب ۳۱ تیر ماه ۱۳۰۹ که منافی با مقررات این قانون باشد ملغی است .
 ماده ۱۸ - این قانون پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود و وزارت اقتصاد ملی مامور
 اجرای آن خواهد بود

این قانون که مشتمل بر ۱۸ ماده است در جلسه ۲۰ اسفند ماه ۱۳۰۹ بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر